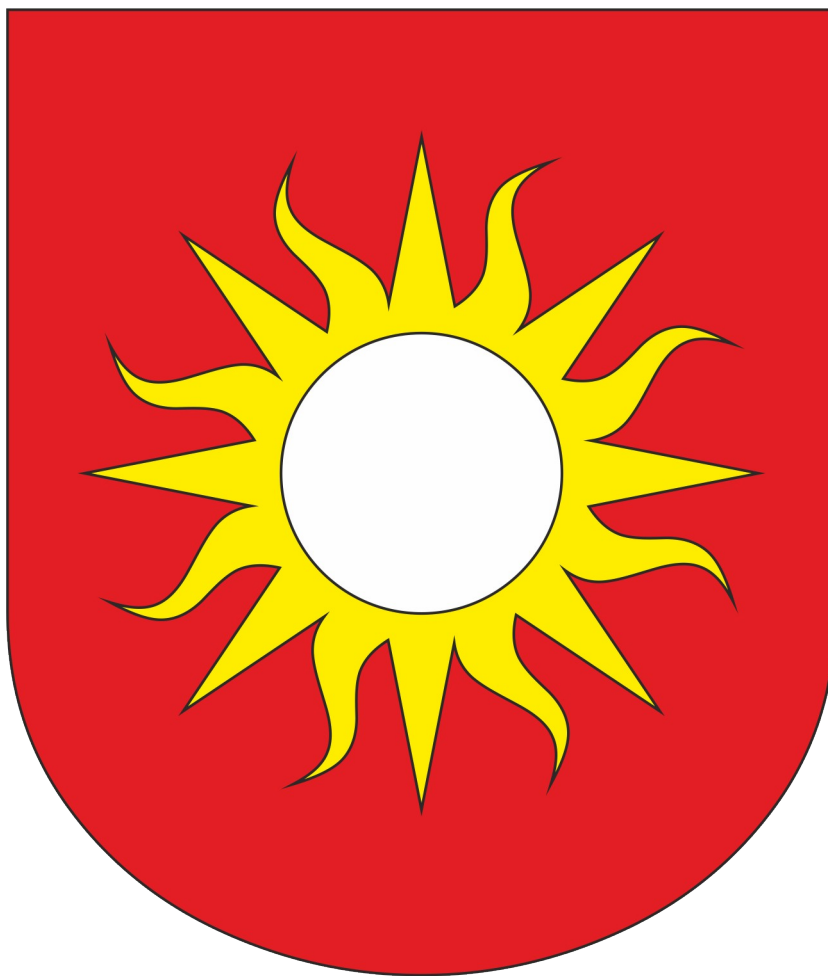

RAPORT
O STANIE GMINY BUSKO - ZDRÓJ
ZA 2023 ROK

BURMISTRZ MIASTA I GMINY BUSKO-ZDRÓJ

Urząd Miasta i Gminy
al. Mickiewicza 10
28-100 Busko-Zdrój
e-mail: urząd@umig.busko.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	5
1.1. Położenie i obszar gminy.....	5
1.2. Władze gminy i jednostki organizacyjne	6
1.3. Demografia.....	10
1.4. Podmioty gospodarcze.....	12
1.5. Rolnictwo.....	12
2. STAN FINANSÓW GMINY BUSKO-ZDRÓJ.....	14
3. STAN MIENIA KOMUNALNEGO.....	21
4. INWESTYCJE, REMONTY I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	22
4.1. Realizacja inwestycji i remontów.....	22
4.2. Realizacja funduszu sołeckiego	33
4.3. Realizacja budżetu obywatelskiego	36
4.4. Ład przestrzenny.....	37
5. GOSPODARKA KOMUNALNA.....	39
5.1. Infrastruktura techniczna i komunalna.....	39
5.2. Gospodarka odpadami komunalnymi	46
5.3. Przedsiębiorstwa realizujące zadania komunalne.....	47
6. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	48
6.1. Oświata i edukacja.....	48
6.2. Kultura.....	55
6.3. Sport i rekreacja.....	64
6.4. Polityka społeczna.....	67
6.5. Ochrona zdrowia.....	70
6.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	72

7. REALIZACJA STRATEGII, PLANÓW I PROGRAMÓW GMINY.....	78
7.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Busko – Zdrój na lata 2015-2025.....	78
7.2. Strategia Rozwoju Turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2021-2025.....	78
7.3. Strategia Rozwoju Obszarów Strategicznej Inwestycji Świętokrzyskie Uzdrowiska na lata 2021-2027.....	82
7.4. Strategia Rozwoju Miejskiego Obszary Funkcjonalnego Busko-Zdrój na lata 2021-2030.....	83
7.5. Strategia Ponadlokalna dla Gmin:Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów i Tuczepy do roku 2030.....	84
7.6. Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Busko-Zdrój na 2019-2039.....	84
7.7. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025.....	85
7.8. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Busko-Zdrój na 2023 rok	86
7.9. Program ochrony środowiska.....	86
7.10. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Busko-Zdrój.....	87
7.11. Program opieki nad zabytkami	87
7.12. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.....	88
7.13. Plan gospodarki niskoemisyjnej	89
7.14. Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Busko -Zdrój	90
7.15. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonowania Busko-Zdrój (MOF Busko-Zdrój).....	91.
8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	93
9. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA GMINY.....	98
10. PODSUMOWANIE.....	101
SPIS ZDJĘĆ, TABEL, WYKRESÓW, SCHEMATÓW I MAP.....	102

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Spełniając obowiązek ustawowy przedstawiam Państwu Raport o stanie Gminy Busko-Zdrój za 2023 r. Dzięki realizacji licznych polityk, programów i strategii oraz uchwał rady miejskiej, a także budżetu obywatelskiego Gmina Busko-Zdrój ugruntowała swoją pozycję nie tylko wśród gmin ościennych, ale również gmin regionu świętokrzyskiego, a samorząd stał się liderem w wielu przedsięwzięciach.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie stanowią podstawę i dają możliwość pozyskania wiedzy na temat sytuacji społeczno-gospodarczej w Gminie Busko-Zdrój w 2023 roku.

Serdecznie zachęcam Państwa do zapoznania się z raportem oraz dyskusji nad przedmiotowym dokumentem.

*Z poważaniem,
Burmistrz Miasta i Gminy
Busko-Zdrój
Waldemar Sikora*

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Położenie i obszar gminy

Gmina Busko – Zdrój położona jest w południowej części województwa świętokrzyskiego w regionie „Ponidzie”. Gmina Busko-Zdrój jest gminą miejsko-wiejską. Na terenie gminy Busko-Zdrój funkcjonuje 47 sołectw, których mieszkańcy głównie zajmują się rolnictwem, ogrodnictwem, sadownictwem i agroturystyką. Miasto Busko-Zdrój posiada status uzdrowiska. Gmina obejmuje obszar o powierzchni 235,88 km², w tym miasto Busko-Zdrój położone jest na terenie 12,28 km².

Mapa 1. Granice Gminy Busko – Zdrój

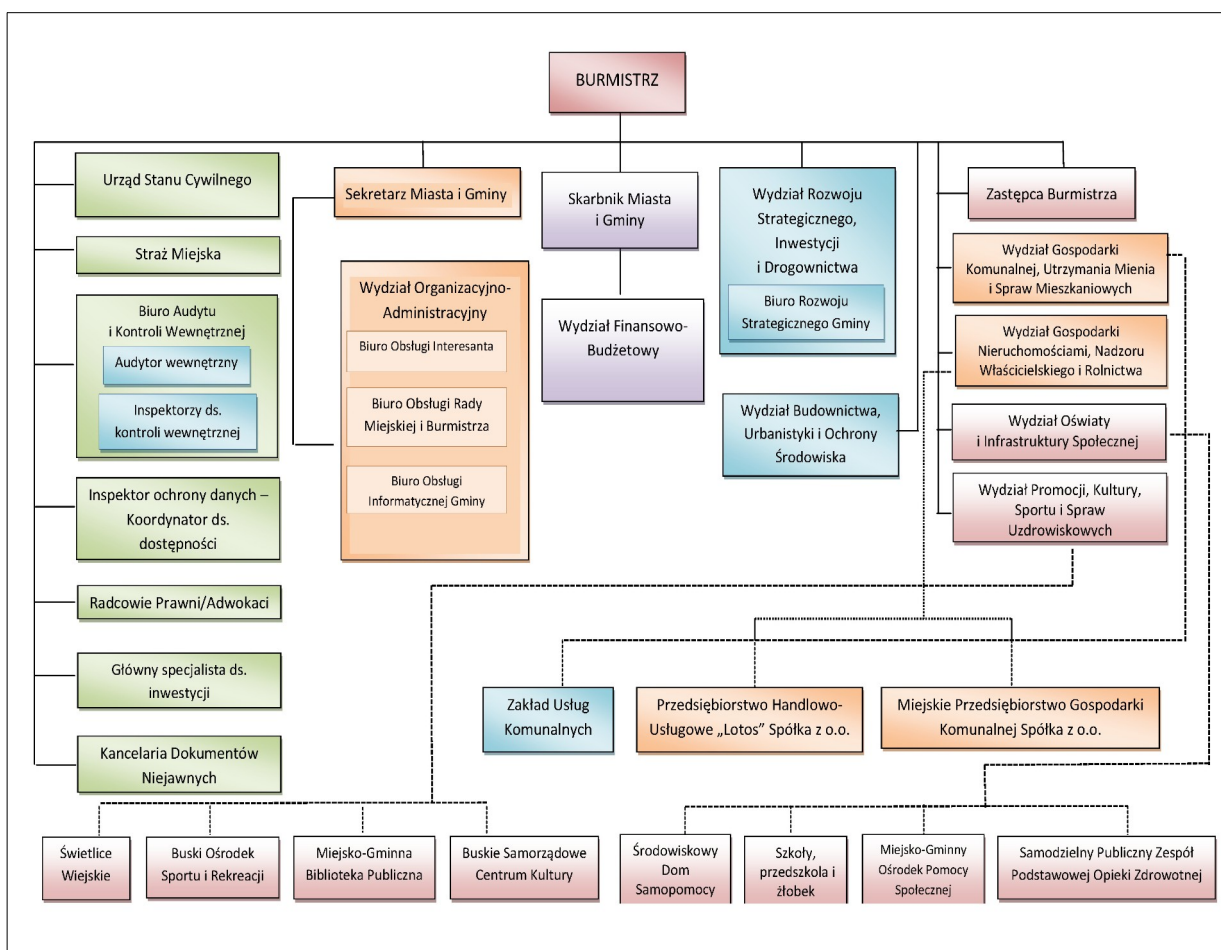

1.2. Władze gminy i jednostki organizacyjne

Organem stanowiącym i kontrolnym Gminy Busko-Zdrój jest Rada Miejska w Busku-Zdroju, a organem wykonawczym Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

Burmistrz wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju, jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych gminy. Od 2010 r. Urząd Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój sprawuje Waldemar Sikora. Zastępcą Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój jest Michał Maroński.

Schemat 1. Struktura organizacyjna Urzędu Miasta i Gminy w Busku – Zdroju w 2023 r.

Na koniec 2023 roku w Urzędzie Miasta i Gminy w Busku- Zdroju zatrudnionych było 119 osób, w tym 106 pracowników administracyjnych, 8 Straży Miejskiej i 5 osób obsługi. W analizowanym okresie z pracy odeszło 2 pracowników. Ogłoszono i rozstrzygnięto 3 nabory. W zakresie realizacji procesu doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji, w 2023 roku ze szkoleń skorzystało 118 pracowników Urzędu.

Do Urzędu Miasta i Gminy w Busku - Zdroju w 2023 roku wpłynęły 109 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone zgodnie z obowiązującymi przepisami. Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój wydał 174 zarządzenia i 34 dyspozycje oraz osobiście przyjął 169 interesantów w sprawach skarg i wniosków, a także przeprowadził wiele rozmów telefonicznych podczas, których mieszkańcy zgłaszali głównie tematy związane z infrastrukturą drogową, techniczną, sprawami społecznymi i gospodarką komunalną. W 2023 r. do Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój wpłynęły 2 skargi, które zostały załatwione w ustawowym terminie, a strony skarżące zostały powiadomione o sposobie załatwienia skargi oraz wpłynęła 1 petycja w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród społeczności lokalnej, na którą została udzielona odpowiedź wnoszącemu petycję.

W 2023 roku Biuro Obsługi Interesanta w Elektronicznym Systemie Dokumentów zarejestrowało 40 120 pism wpływających, które następnie przekazano wg właściwości wydziałów celem realizacji. Wysłano 38 122 listy i przesyłki pocztowe na kwotę 350.280, 53 zł.

W związku zakończeniem prac związanych z przebudową budynku Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju w miesiącu październiku 2023 r. przeniesiono większość Wydziałów dotychczas zlokalizowanych w budynkach zastępczych do głównej siedziby Urzędu przy al. Mickiewicza 10, natomiast Wydział Gospodarki Komunalnej, Utrzymania Mienia i Spraw Mieszkaniowych i Gospodarki Nieruchomościami Nadzoru Właścicielskiego i Rolnictwa do budynku PHU „Lotos” na Pl. Zwycięstwa. Siedzibą Straży Miejskiej pozostaje budynek Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Busku-zdroju, ul. Kościuszki 2a. Również od października 2023 r. przystąpiono do przebudowy budynku administracyjno-biurowego przy ul. Różanej 2 na potrzeby drugiej siedziby Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju.

Radę Miejską w Busku-Zdroju tworzy 21 Radnych. Od 2018 r. funkcję Przewodniczącego Rady Miejskiej w Busku-Zdroju do 30 kwietnia 2023 r. pełni Robert Burchan, a Wiceprzewodniczącymi są Justyna Nurek i Lucyna Wojnowska.

Rada Miejska w Busku-Zdroju w 2023 roku podjęła 177 uchwał podczas 15 sesji, w tym 6 sesji nadzwyczajnych. Posiedzenia odbyły się zgodnie z uchwałą nr LVI/666/2022 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia planu pracy Rady Miejskiej w Busku-Zdroju na 2023 rok.

Komisje stałe Rady Miejskiej w Busku-Zdroju pracowały zgodnie z planem pracy poszczególnych komisji Rady Miejskiej w Busku-Zdroju na 2023 rok.

W 2023 roku do Rady Miejskiej w Busku-Zdroju wpłynęło 9 skarg i 5 petycji.

Tabela 1. Petycje skierowane do Rady Miejskiej w Busku-Zdroju w 2023 r.

Lp.	Przedmiot petycji	Sposób załatwienia petycji
1.	Petycja w sprawie zastąpienia obecnie obowiązującej obniżki czynszów lokali socjalnych z tytułu położenia mieszkania na obszarze wiejskim.	Podjęto uchwałę o nieuwzględnieniu petycji
2.	Petycja dotycząca wykorzystania geotermii na terenie gminy	Podjęto uchwałę o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia
3.	Petycja w sprawie zmiany uchwały Nr LVII/689/2023 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 9 lutego 2023 r.	Podjęto uchwałę o nieuwzględnieniu petycji
4.	Petycja w sprawie wprowadzenia zmian w Budżecie Obywatelskim	Podjęto uchwałę o nieuwzględnieniu petycji
5.	Petycja w sprawie zmiany statutu Miasta i Gminy Busko-Zdrój	Podjęto uchwałę o nieuwzględnieniu petycji

W roku sprawozdawczym Rada Miejska w Busku-Zdroju udzieliła wotum zaufania Burmistrzowi Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

Jednostki organizacyjne Gminy Busko-Zdrój oraz ich formy organizacyjno-prawne:

1. Urząd Miasta i Gminy w Busku-Zdroju -jednostka budżetowa.
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
4. Buski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.

5. Zakład Usług Komunalnych w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
6. Buskie Samorządowe Centrum Kultury w Busku-Zdroju - osoba prawna.
7. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju - osoba prawna.
8. Samodzielny Publiczny Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Busku-Zdroju - osoba prawna.
9. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Stanisława Staszica w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
10. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Janusza Korczaka w Busku-Zdroju z klasami integracyjnymi - jednostka budżetowa.
11. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Płk. Aleksandra Krzyżanowskiego „Wilka” w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
12. Zespół Placówek Oświatowych w Dobrowodzie - jednostka budżetowa, w skład którego wchodzi:
 - a) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Długosza w Dobrowodzie,
 - b) Publiczne Przedszkole w Dobrowodzie.
13. Zespół Placówek Oświatowych w Kołaczkowicach - jednostka budżetowa, w skład którego wchodzi:
 - a) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Kołaczkowicach,
 - b) Publiczne Przedszkole w Kołaczkowicach.
14. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Siesławicach - jednostka budżetowa.
15. Zespół Placówek Oświatowych w Szańcu - jednostka budżetowa, w skład którego wchodzi:
 - a) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Olrycha Szanieckiego w Szańcu,
 - b) Publiczne Przedszkole im. Jana Olrycha Szanieckiego w Szańcu.
16. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zbludowicach - jednostka budżetowa.
17. Publiczne Przedszkole Nr 1 w Busku-Zdroju -jednostka budżetowa.
18. Publiczne Przedszkole Nr 2 w Busku-Zdroju -jednostka budżetowa.
19. Publiczne Przedszkole Nr 3 w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
20. Szkoła Muzyczna I stopnia im. Krzysztofa Pendereckiego w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
21. Publiczny Żłobek „Malucholandia” w Busku-Zdroju -jednostka budżetowa.

22. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Busku-Zdroju - jednoosobowa spółka gminy.

23. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Lotos” spółka z o.o. w Busku-Zdroju - jednoosobowa spółka gminy.

1.3. Demografia

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 261 osób. Na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 29 943 osoby, w tym: 15 631 kobiet i 14 312 mężczyzn.

Tabela 2. Ludność wg wieku, płci i miejsca zamieszkania na dzień 31.12. 2023 r.

31.12.2023	0-6 lat		7-18 lat		18-60/65 lat		60+ /65+		Razem
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety 18-60	mężczyźni 18-65	kobiety 60+	mężczyźni 65+	
miasto	232	212	623	705	3 528	3 897	3 107	1 546	13850
sołectwa	382	405	1007	1107	4 445	5 111	2 307	1 329	16093
gmina	614	617	1630	1812	7 973	9 008	5 414	2 875	29943

W 2023 roku w Gminie Busko-Zdrój urodziło się 154 dzieci, w tym 78 dziewczynek i 76 chłopców, natomiast zmarło 361 osób, w tym: 179 kobiet i 182 mężczyzn. Przyrost naturalny był ujemny i wyniósł: -5,3%. Najczęstszymi przyczynami zgonów były choroby serca i naczyń (46%), nowotwory (28 %), i inne (26%). Odnotowano 1 zgon noworodka.

Migracje przebiegały w kierunku wsi i związane były z coraz większą ilością budowanych domów jednorodzinnych. Na początku 2023 roku na terenach miejskich zamieszkiwało 14 034 osób, a na terenach wiejskich 16 170. Na koniec 2023 roku dane te przedstawiały się następująco: 13 850 – miasto, natomiast sołectwa: 16 093.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku w ramach rejestracji stanu cywilnego zrealizowano 3120 wniosków i wydano 5303 odpisy aktu stanu cywilnego. Sporządzono 7572 akty stanu cywilnego, w tym w ramach bieżącej rejestracji: 1008, pozostałe 6392, to akty historyczne wpisane do rejestru stanu cywilnego. Wydano 13 decyzji o zmianie imienia lub nazwiska. Ponadto z zakresu rejestracji stanu cywilnego wykonano około 3200 innych czynności. Udzielono 35 ślubów cywilnych w tym 8 poza lokalem USC.

Wydano łącznie 33 decyzje, zameldowano i wymeldowano łącznie 1076 osób, wydano

2748 nowych dowodów osobistych. W związku z konfliktem w Ukrainie nadano 183 pesele obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój, a także nadano 233 pesele innym osobom. Zastrzeżono 375 peseli, potwierdzono 239 profili zaufanych, odpowiedziano na 326 wniosków o udostępnienie danych z rejestru PESEL, rejestru mieszkańców oraz rejestru dowodów osobistych. Wydano 628 zaświadczeń o zameldowaniu oraz 207 zaświadczeń o utracie dowodu osobistego.

W 2023 r. 36 par z Gminy Busko-Zdrój świętowało jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego. Uroczystość odbyła się w Buskim Samorządowym Centrum Kultury. Wśród „Złotych Par” przeważały małżeństwa z 50-51 letnim stażem. 3 pary świętowały 53 letni staż oraz jedna para z 55 letnim stażem małżeńskim. Natomiast „rekordziści” są małżeństwem od 58 lat.

Zdjęcie 1. Złote Pary 2023

1.4. Podmioty gospodarcze

Na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój prowadzonych jest 2259 przedsiębiorstw, w tym 90 spółek cywilnych. W 2023 roku zarejestrowano w gminie 112 nowych przedsiębiorstw, a wyrejestrowano 138.

Najczęstsze rodzaje prowadzonych działalności na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój to działalność:

- handlowa – 549,
- budowlana – 546.

W zakresie działalności gospodarczej załatwionych zostało około 1250 spraw, z tego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w formie dokumentu elektronicznego przesłano 800 wniosków, wydano 56 decyzji stałych i 44 decyzje jednorazowe w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do sprzedaży w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 19 kontroli przedsiębiorców wykonujących krajowy transport drogowy w zakresie przewozu osób taksówką.

1.5. Rolnictwo

W roku 2023 r. z zakresu rolnictwa podjęto poniższe działania:

- zaopiniowano Roczne plany łowieckie sporządzone przez dzierżawców 7 obwodów łowieckich położonych na terenie gminy Busko-Zdrój na podstawie art. 8a ust. 9 ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie,
- potwierdzono zawarcie 41 umów dzierżawy gruntów rolnych zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników na potrzeby Kasy Rolniczego Ubezpieczenia,

W dniu 20 sierpnia 2023 roku na Stadionie Miejskim w Busku-Zdroju odbyły się Dożynki Gminne 2023, które zostały zorganizowane przy współpracy z mieszkańcami sołectwa Mikułowice. Święto plonów rozpoczęło się Mszą Świętą w Kościele pw. św. Brata Alberta Chmielowskiego w Busku-Zdroju, a zakończyło ludową zabawą taneczną.

W trakcie imprezy odbyły się konkursy na:

- „Najpiękniejszy winiec dożynkowy”, w którym udział wzięło 8 delegacji z sołectw,
- „Najlepsze stoisko wystawowe”, do którego zgłosiło się 13 sołectw.

Podczas Dożynek Gminnych Burmistrz nagroził 3 wzorowo prowadzone gospodarstwa rolne. Całą imprezę uświetniły występy kapel i zespołów ludowych.

Zdjęcie 2. Dożynkowe wyróżnienia 2023

Ponadto w dniu 3 września 2023 roku 54-osobowa grupa rolników z terenu gminy Busko-Zdrój wzięła udział w Dożynkach Jasnogórskich w Częstochowie dziękując za plony i promując Gminę Busko-Zdrój.

Zdjęcie 3. Przedstawiciele Gminy Busko-Zdrój na Jasnej Górze

2. STAN FINANSÓW GMINY BUSKO-ZDRÓJ

Budżet Gminy Busko – Zdrój został przyjęty Uchwałą Nr LVI/665/2022 Rady Miejskiej w Busku – Zdroju z dnia 28 grudnia 2022 roku.

Dochody budżetowe za 2023 rok wykonano na łączną kwotę 188.013.365,34 zł.

W 2023 roku wydatki budżetowe wyniosły 186.653.183,18 zł.

Wydatki majątkowe stanowiły kwotę 43.861.878,77 zł, tj. 23,50 % w stosunku do ogólnych wykonanych wydatków budżetowych.

Budżet Gminy Busko – Zdrój za 2023 rok zamknął się nadwyżką budżetową w wysokości 1.360.182,16 zł.

Stan zadłużenia Gminy Busko - Zdrój (bez udzielonych poręczeń) na dzień 31.12.2023 r. wynosi 0,00 zł.

W 2023 roku Gmina Busko – Zdrój nie zaciągała długoterminowych i krótkoterminowych kredytów i pożyczek.

Struktura procentowa wykonania dochodów budżetowych Gminy Busko – Zdrój na dzień 31 grudnia 2023 roku :

1. Dochody własne Gminy Busko-Zdrój stanowiły 29,42 %,
2. Subwencje – 24,60 %,
3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa – 18,48 %,
4. Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych – 0,76 %,
5. Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych – 15,84 %,
6. Środki pozyskane ze środków Unii Europejskiej – 3,03 %,
7. Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych – 5,53 %,
8. Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 – 0,14 %,
9. Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy – 2,07 %,
10. Środki pozyskane z innych źródeł – 0,13 %.

Tabela 3. Wykonanie dochodów budżetowych w 2023 roku

Lp.	Rodzaj dochodów budżetowych	Plan na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2023 r.	% (kol. 4: kol.3)
1	2	3	4	5
1.	Dochody własne	49.167.683,72	55.309.911,35	112,49
2.	Subwencje	46.224.388,90	46.224.388,90	100,00
3.	Dotacje z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych	1.958.005,00	1.958.005,00	100,00
4.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	18.636.732,97	18.621.597,92	99,92
5.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	41.444,80	41.444,80	100,00
6.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	6.748.366,69	6.651.255,68	98,56
7.	Dotacja celowa z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego (na wydatki bieżące)	85.000,00	85.000,00	100,00
8.	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	30.000,00	30.000,00	100,00
9.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom, związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowaniu dzieci	40.500,00	40.500,00	100,00
10.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych	24.345,00	20.065,20	82,42
11.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin	891.251,06	1.391.251,06	156,10

12.	Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	15.000,00	15.000,00	100,00
13.	Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	52.986,00	52.985,58	100,00
14.	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin pozyskane z innych źródeł	0,00	2.123.012,00	-
15.	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł	815.574,00	3.695.875,00	453,16
16.	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	14.187.200,00	10.404.854,09	73,34
17.	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	0,00	331.786,58	-
18.	Środki (dotacje) otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	1.121.258,58	1.096.981,68	97,83
19.	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00	81.078,81	-
20.	Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych	29.783.439,00	29.783.439,00	100,00
21.	Środki pozyskane ze środków Unii Europejskiej	2.549.626,42	5.707.236,36	223,85
22.	Środki pozyskane z innych źródeł (wkład własny budżetu państwa do projektów z dofinansowaniem Unii	181.346,16	149.633,47	82,51

	Europejskiej)			
23.	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID – 19	420.240,00	281.570,25	67,00
24.	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	4.001.617,39	3.896.086,02	97,36
25.	Środki Fundusz Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw	21.045,33	20.406,59	96,97
RAZEM:		176.997.051,02	188.013.365,34	106,22

W 2023 roku wydatki wykonano w 85,48 %. Wydatkowano kwotę 186.653.183,18 zł, w tym:

- 2,56 % przeznaczono na rolnictwo i łowiectwo;
- 2,34 % przeznaczono na wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę;
- 13,22 % przeznaczono na transport i łączność;
- 0,93 % przeznaczono na turystykę;
- 2,24 % przeznaczono na gospodarkę mieszkaniową;
- 0,01 % przeznaczono na działalność usługową;
- 0,51 % przeznaczono na informatykę;
- 12,44 % przeznaczono na administrację publiczną;
- 0,19 % przeznaczono na urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa;
- 1,96 % przeznaczono na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową;
- 0,00 % obsługa długu publicznego;
- 0,0005 % różne rozliczenia;
- 33,96 % przeznaczono na oświatę i wychowanie;
- 0,95 % przeznaczono na ochronę zdrowia;
- 4,71 % przeznaczono na pomoc społeczną;
- 0,09 % przeznaczono na edukacyjną opiekę wychowawczą;
- 9,36 % przeznaczono na rodzinę;
- 10,44 % przeznaczono na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska;

- 2,71 % przeznaczono na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego;
- 1,38 % przeznaczono na kulturę fizyczną.

Tabela 4. Wykonanie wydatków budżetowych w 2023 roku

Lp.	Rodzaj wydatków budżetowych (według działów klasyfikacji budżetowej)	Plan na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2023 r.	% (kol. 4 : kol. 3)
1	2	3	4	5
1.	Rolnictwo i łowiectwo	8.549.988,71	4.783.354,93	55,95
2.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	4.668.169,68	4.374.019,09	93,70
3.	Transport i łączność	29.647.961,89	24.675.204,63	83,23
4.	Turystyka	3.939.465,00	1.734.438,39	44,03
5.	Gospodarka mieszkaniowa	5.885.532,14	4.169.270,82	70,84
6.	Działalność usługowa	116.300,00	15.537,00	13,36
7.	Informatyka	1.071.583,00	956.583,23	89,27
8.	Administracja publiczna	27.524.523,89	23.228.133,03	84,39
9.	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	357.982,00	351.842,76	98,29
10.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4.372.582,00	3.652.684,26	83,54
11.	Obsługa długu publicznego	120.500,00	0,00	0,00
12.	Różne rozliczenia	399.114,44	925,53	0,23
13.	Oświata i wychowanie	67.523.813,28	63.392.537,67	93,88
14.	Ochrona zdrowia	2.103.485,13	1.782.536,88	84,74
15.	Pomoc społeczna	8.609.781,80	8.456.630,98	98,22
16.	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	472.528,00	331.918,59	70,24
17.	Edukacyjna opieka wychowawcza	244.346,96	165.848,30	67,87
18.	Rodzina	18.399.347,51	17.470.787,91	94,95
19.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	25.539.012,22	19.483.387,16	76,29
20.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5.611.862,56	5.045.835,50	89,91
21.	Kultura fizyczna	3.193.427,05	2.581.706,52	80,84
RAZEM:		218.351.307,26	186.653.183,18	85,48

Tabela 5. Środki finansowe otrzymane z budżetu Unii Europejskiej w 2023 roku

Lp.	Klasyfikacja budżetowa (dział, rozdział, paragraf)	Kwota	Dofinansowanie w ramach zadania inwestycyjnego lub bieżącego	Uwagi
1	2	3	4	5
1.	600 – 60016 - 6257	170.032,13 zł	„Przebudowa skrzyżowania ul. Armii Krajowej z ul. Bohaterów Westerplatte w Busku - Zdroju”	Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2014 - 2020
2.	630 – 63095 - 2057	15.676,01 zł	„Rozwój społeczno – gospodarczy, fizyczny i przestrzenny Miasta Busko – Zdrój poprzez działania rewitalizacyjne”	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020
3.	630 – 63095 - 6257	903.858,60 zł	„Rozwój społeczno – gospodarczy, fizyczny i przestrzenny Miasta Busko – Zdrój poprzez działania rewitalizacyjne”	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020
4.	750 – 75095 - 6207	85.000,00 zł	„Poprawa dostępności budynku Urzędu Miasta i Gminy w Busku – Zdroju poprzez budowę windy zewnętrznej dla potrzeb obsługi interesariuszy”	Norweski Mechanizm Finansowy 2014 - 2021
5.	801 – 80195 - 2701	224.812,80 zł	„ERASMUS +”	Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności
6.	855 – 85516 - 2057	224.708,67 zł	Projekt pn. „Malucholandia czyli aktywni rodzice to szczęśliwe dzieci”	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020
7.	855 – 85516 - 2057	201.312,77 zł	Projekt pn. „Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Gminie Busko - Zdrój”	Program „MALUCH +” 2022 - 2029 (Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności)
8.	855 – 85516 - 2057	52.675,21 zł	Projekt pn. „Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Gminie Busko – Zdrój”	Program „MALUCH +” 2022 – 2029 (Europejski Fundusz Społeczny Plus w ramach perspektywy finansowej 2021 - 2027)
9.	855 – 85516 - 6257	648.810,42 zł	Projekt pn. „Tworzenie nowych miejsc opieki nad	Program „MALUCH +”

			dziećmi w wieku do lat 3 w Gminie Busko - Zdrój”	2022 - 2029 (Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności)
10.	855 – 85516 - 6257	42.196,43 zł	Projekt pn. „Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Gminie Busko - Zdrój”	Program „MALUCH +” 20022 – 2029 (Europejski Fundusz Społeczny Plus w ramach perspektywy finansowej 2021 - 2027)
11.	900 – 90005 - 6257	2.638.153,32 zł	„Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Busko – Zdrój – etap III”	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020
12.	921 – 92109 - 6257	500.000,00 zł	„Przebudowa budynku na świetlicę w miejscowości Palonki”	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020

Gmina Busko – Zdrój na dzień 31.12.2023 r. nie posiadała zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, poręczeń i gwarancji.

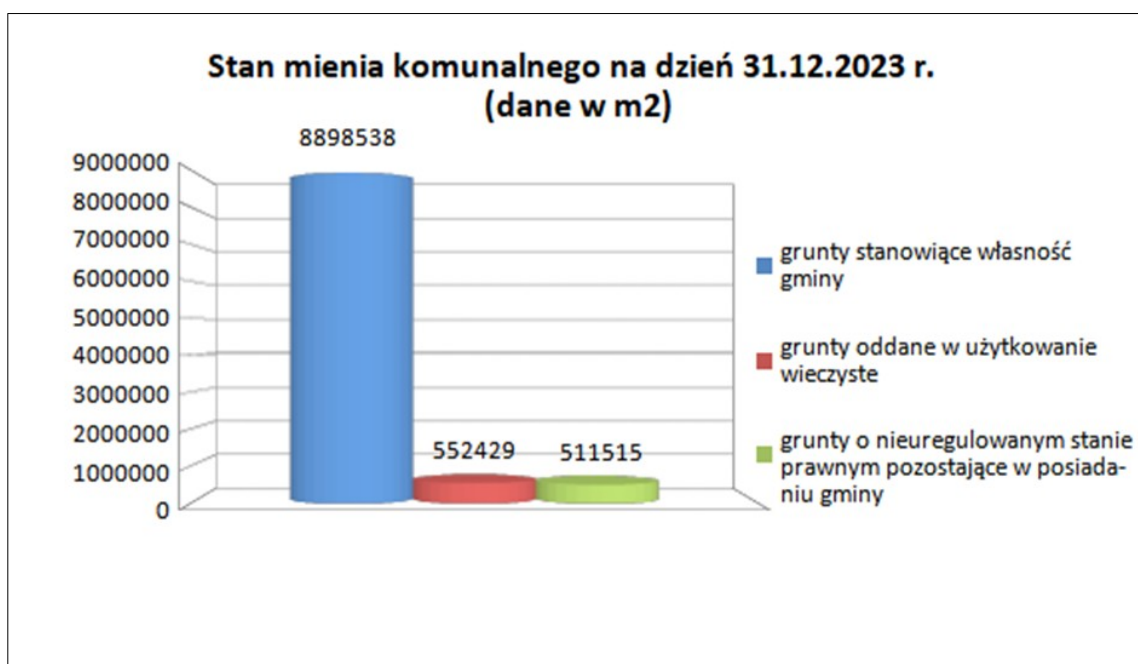
Szczegółowe objaśnienie wykonanych dochodów i wydatków budżetowych zostało przedstawione w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Busko – Zdrój za 2023 rok.

3. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

Ogólna powierzchnia gruntów komunalnych według stanu na 31 grudnia 2023 roku wynosiła 996 ha 2482 m², w tym:

- 889 ha 8538 m² grunty stanowiące własność gminy:
 - 185 ha 0370 m² na terenie miasta,
 - 704 ha 8168 m² na terenie wiejskim.
- 55 ha 2429 m² grunty gminy oddane w użytkowanie wieczyste:
 - 32 ha 7009 m² grunty oddane w użytkowanie wieczyste na terenie miasta,
 - 22 ha 5420 m² grunty oddane w użytkowanie wieczyste na terenie wiejskim.
- 51 ha 1515 m² grunty pozostające w posiadaniu o nieuregulowanym stanie prawnym:
 - 13 ha 4680 m² na terenie miasta,
 - 37 ha 6835 m² na terenie wiejskim.

Wykres. 1. Stan mienia komunalnego na dzień 31.12.2023 r.

Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z zapisami art. 267 ustawy o finansach publicznych została przekazana organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego w ustawowym terminie, tj. do dnia 31 marca 2024 roku. Przedmiotowy dokument został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, www.umig.busko.pl

4. INWESTYCJE, REMONTY I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

4.1. Realizacja inwestycji i remontów

W 2023 roku Gmina Busko-Zdrój zrealizowała zadania inwestycyjne na łączną kwotę 15 050 400,20 zł. W tabeli nr 1 przedstawiono zestawienie wykonanych inwestycji w 2023 roku w podziale na poszczególne kategorie wydatków.

Tabela 6. Zestawienie wykonania inwestycji w 2023 r.¹

Zadanie	Poniesione wydatki w 2023 r. w złotych brutto	Dofinansowanie inwestycji w 2023 r. w złotych brutto	Wkład własny Gminy w 2023 r. w złotych brutto
Infrastruktura drogowa (inwestycje i remonty)	10 418 678,61	5 365 232,13	5 053 446,48
Infrastruktura edukacyjna	1 941 718,76	1 309 000,00	632 718,76
Ochrona środowiska oraz zaspokajanie potrzeb społecznych	6 061 541,99	5 721 459,74	340 082,25
Działania rewitalizacyjne	618 002,83	169 318,56	448 684,27
Sport, turystyka, rekreacja	2 072 000,00	543 700,00	1 528 300,00
Razem	15 050 400,20	7 663 149,51	7 387 250,69

Infrastruktura drogowa (inwestycje i remonty)

W celu poprawy i rozwoju infrastruktury drogowej oraz układu komunikacyjnego w Gminie Busko-Zdrój w 2023 r. zrealizowano następujące działania:

1. Budowa ulicy Wschodniej etap III wraz z przebudową ulicy Partyzantów nr 314150 T w Busku-Zdroju, projekt współfinansowany z budżetu Państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,

¹. Zestawienie nie zawiera wydatków poniesionych w ramach budżetu obywatelskiego i funduszu sołeckiego.

2. Wykonanie wyniesionych przejść dla pieszych w ramach zadania przebudowa skrzyżowania ul. Armii Krajowej z ul. Bohaterów Westerplatte w Busku-Zdroju, projekt współfinansowany z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Priorytet III Rozwój Sieci Drogowej TEN-T i Transportu Multimodalnego, Działanie 3.1. Rozwój drogowy i lotniczej sieci TEN-T,

3. Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych na ul. Parkowej nr 314145 T, ul. 1-go Maja nr 314144T oraz ul. Waryńskiego nr 314151T w Busku-Zdroju, projekt współfinansowany z budżetu Państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Zdjęcie 4. Wyniesione przejście dla pieszych na skrzyżowaniu ulic Armii Krajowej i Bohaterów Westerplatte

W wyniku realizacji ww. zadań w 2023 r. wykonano:

- jezdnie/drogi o długości ok. 290 m;
- ciąg pieszo-rowerowy o długości ok 272 m;
- przebudowę/budowę chodników o długości ok. 320 m;
- jezdnię wyniesioną - 320 mb;
- przejścia dla pieszych - 4 szt.;
- wyspę separacyjną - 1 szt.

Łączna wartość poniesionych wydatków w roku 2023 na infrastrukturę drogową wyniosła 8 757 829,99 zł, w tym kwota z budżetu gminy to 3 392 597,86 zł, a pozyskane dofinansowanie ze środków zewnętrznych to 5 365 232,13 zł.

W 2023 r. wykonano bieżące remonty dróg gminnych w tym remonty cząstkowe kruszywem naturalnym na terenie Buska-Zdroju oraz w następujących sołectwach: Bilczów, Chotelek, Elżbiecin, Galów, Kołaczkowice, Kostki Małe, Las Winiarski, Łagiewniki, Mikułowice, Nowy Folwark, Owczary, Palonki, Podgaje, Ruczynów, Siesławice, Szanec, Wełecz, Zbludowice, Zbrodzone, Żerniki Górne. Koszt remontów kruszywem wyniósł 154 707,17 zł. Środki te pochodziły z budżetu Gminy.

Remonty dróg w masie bitumicznej w 2023 r. wykonano w miejscowościach: Mikułowice i Zbrodzone. Wartość wykonanych robót w masie bitumicznej wyniosła 340 222,61 zł. Wartość remontów cząstkowych nawierzchni bitumicznych wykonanych na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój wyniosła 297 680,30 zł. Środki pochodziły z budżetu Gminy.

W 2023 r. wykonywano również roboty związane z utrzymaniem pasa drogowego na terenie Buska-Zdroju oraz w sołectwach: Baranów, Budzyń, Bronina, Bilczów, Chotelek, Gadawa, Galów, Janina, Kameduły, Kawczyce, Kostki Duże, Kostki Małe, Kołaczkowice, Kotki, Las Winiarski, Mikułowice, Młyny, Nowa Wieś, Oleszki, Olganów, Owczary, Palonki, Pęczelice, Podgaje, Radzanów, Siesławice, Skorzów, Szanec, Szczaworyż, Wełecz, Widuchowa, Wolica, Zbludowice, Zbrodzone, Zwierzyniec, Żerniki Górne. Koszt robót związanych z utrzymaniem pasa drogowego wyniósł 204 821,73 zł i w całości został pokryty ze środków budżetowych.

W 2023 r. wykonano budowę oświetlenia na terenie Gminy Busko-Zdrój poprzez realizację następujących zadań:

- 1) Budowa oświetlenia na ul. Sady w miejscowości Busko-Zdrój;
- 2) Budowa oświetlenia na ul. Podlesie w miejscowości Busko-Zdrój;
- 3) Budowa oświetlenia na ul. Gaik w miejscowości Busko-Zdrój;
- 4) Budowa oświetlenia wzdłuż drogi gminnej nr ewid. 572 w miejscowości Mikułowice;
- 5) Budowa oświetlenia wzdłuż drogi gminnej nr ewid. 973 w miejscowości Kołaczkowice;

- 6) Budowa oświetlenia wzdłuż drogi gminnej nr ewid. 443 w miejscowości Radzanów;
- 7) Przebudowa linii kablowej oświetlenia ulicznego al. Mickiewicza w Busku-Zdroju - ETAP II;
- 8) Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr dz. 582/16 i 583 obręb 21 w miejscowości Mikułowice;
- 9) Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr dz. 1137 dr. obręb 38 w miejscowości Szaniec;
- 10) Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi powiatowej NR1044T (poprzedni NR 0082T) nr dz. 884 dr., 152/1 dr., 351/3 dr. w miejscowości Kostki Duże – Kostki Małe;
- 11) Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi wojewódzkiej Nr 973 w miejscowości Dobrowoda;
- 12) Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr dz. 315/6 obr. 3 ul. Reymonta w Busku-Zdroju;
- 13) Dobór, dostawa oraz montaż ośmiu układów do redukcji mocy biernej pojemnościowej dla linii kablowych oświetlenia ulicznego typu LED na terenie Gminy Busko-Zdrój.
- 14) Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr ewid. 401/1 obręb 32 w miejscowości Oleszki,
- 15) Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr ewid. 60 obręb 45 w miejscowości Zwierzyniec,
- 16) Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr ewid. 149 w miejscowości Młyny,
- 17) Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr ewid. 620 w miejscowości Zbludowice.

W 2023 r. na terenie Gminy Busko-Zdrój zamontowano 234 sztuki ledowych opraw oświetleniowych o średniej mocy około 40 W każda. Łączna wartość poniesionych wydatków w roku 2023 na oświetlenie wyniosła 626 416,81 zł. Środki te pochodziły z budżetu Gminy Busko-Zdrój.

Ponadto w 2023 r. opracowano dokumentacje projektowe dla oświetlenia:

- 1) Wykonanie dokumentacji projektowej budowlano-wykonawczej przebudowy linii kablowej oświetlenia ulicznego pl. Zwycięstwa w Busku-Zdroju;
- 2) Sprawdzenie stanu technicznego całości infrastruktury oświetlenia ulicznego oraz parkowego na terenie Gminy Busko-Zdrój;

- 3) Wykonanie opracowania koncepcji instalacji elektrycznej w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju na potrzeby postępowania przetargowego.

Długość projektowanych linii oświetleniowych w 2023 r.: 400 m. Wartość poniesionych wydatków w roku 2023 na dokumentację projektową dla oświetlenia wyniosła 37 000,00 zł. Kwota ta została pokryta ze środków budżetowych.

Łączna wartość wydatków poniesionych w roku 2023 na remonty i utrzymanie dróg, inwestycje drogowe, oświetlenie i odwodnienie dróg oraz dokumentacje techniczne wyniosła 10 418 678,61 zł, w tym kwota z budżetu gminy to 5 053 446,48 zł. Pozyskano dofinansowanie ze środków zewnętrznych w kwocie: 5 365 232,13 zł.

Infrastruktura edukacyjna

W 2023 r. Gmina Busko-Zdrój w ramach infrastruktury edukacyjnej zrealizowała zadanie pod nazwą: **Przebudowa i termomodernizacja obiektu gminnego na ul. ppłk. Srogiego w Busku-Zdroju z przeznaczeniem na nowe Publiczne Przedszkole nr 1**, realizowane w ramach projektu pn. „Rozbudowa infrastruktury przedszkolnej w Busku-Zdroju” współfinansowanego z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

Zdjęcie 5. Obiekt gminny przy ul. ppłk. Srogiego w Busku-Zdroju po realizacji zadania

W ramach zadania wykonano:

- termomodernizację i remont pokrycia dachowego wraz z wymianą daszków nad wejściami;
- roboty remontowe wewnętrzne oraz roboty malarskie;
- docieplenie budynku;
- izolację termiczną ścian fundamentowych;
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej;
- drenaż opaskowy na poziomie ław fundamentowych wokół budynku;
- wymianę skorodowanych odcinków kanalizacji deszczowej;
- modernizację chodników;
- montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 17 kWp;
- instalacje wewnętrzne: sanitarne i centralnego ogrzewania;
- wyposażenie obiektu w: meble biurowe, meble kuchenne, pomoce dydaktyczne, zabawki, instrumenty muzyczne;
- wyposażenie obiektu w elementy placu zabaw.

Koszt realizacji zadania wyniósł 1 941 718,76 zł, środki z dofinansowania to 1 309 000,00 zł, natomiast 632 718,76 zł pochodziło z budżetu Gminy.

Ochrona środowiska oraz zaspokajanie potrzeb społecznych

W 2023 r. w Gminie Busko-Zdrój zrealizowano następujące inwestycje, dotyczące ochrony środowiska oraz zaspokajania potrzeb społecznych:

1. Poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju realizowane w ramach projektu pn. Poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju współfinansowanego ze środków Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz w ramach projektu pn. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Busko-Zdrój - etap III ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 3 „Efektywna i zielona energia”, Działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym.

Zdjęcie 6. Budynek Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju po zakończeniu prac

Zakres wykonanych prac obejmował m.in.:

- docieplenie ścian fundamentowych, ścian zewnętrznych, balkonów i stropodachu;
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz bram garażowych;
- wymianę systemu odprowadzania wody deszczowej (rynny i rury spustowe);
- wymianę istniejących obróbek blacharskich;
- prace malarskie;
- wymianę grzejników instalacji centralnego ogrzewania;
- wymianę podgrzewacza c.w.u.;
- wymianę oświetlenia wewnętrznego i na elewacji na energooszczędne;
- montaż klimatyzatorów dla pomieszczeń biurowych;
- wykonanie instalacji monitoringu zużycia c.o. oraz c.w.u.

Koszt realizacji zadania wyniósł 5 867 326,65 zł, w tym dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego: 2 027 163,72 zł, w ramach Polskiego Ładu: 3 116 700,00 zł, budżet gminy: 723 462,93 zł.

W 2023 r. wydatkowano 5 536 829, 35 zł, w tym dofinansowanie to 5 341 924,50 zł, natomiast środki z budżetu gminy 194 904,85 zł.

W październiku 2023 r. przeniesiono większość Wydziałów dotychczas zlokalizowanych w budynkach zastępczych do głównej siedziby Urzędu przy al. Mickiewicza 10 oraz Wydział GKUM i GNWR do budynku PHU „Lotos” na Pl. Zwycięstwa.

Termomodernizacja budynku Świetlicy Wiejskiej i Strażnicy OSP w Galowie w ramach projektu pn. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Busko-Zdrój - etap III ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 3 Efektywna i zielona energia, Działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym.

Zdjęcie 7. Budynek świetlicy wiejskiej i Strażnicy OSP w Galowie

Zakres wykonanych prac obejmował m.in.:

- docieplenie ścian zewnętrznych budynku styropianem;
- docieplenie stropu wełną mineralną;
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej;
- wymianę pokrycia dachu;
- przedłużenie okapów wraz z wymianą obróbek blacharskich;
- montaż nowych rynien i rur spustowych;
- wykonanie opaski przy budynku;
- budowę zewnętrznej instalacji gazu do budynku świetlicy wiejskiej i strażnicy OSP;

- montaż gazowego kotła kondensacyjnego dwufunkcyjnego (c.o. i c.w.u.);
- wykonanie wewnętrznej instalacji gazowej i centralnego ogrzewania,
- wymianę opraw oświetleniowych.

Koszt realizacji zadania wyniósł 534 355,37 zł, w tym dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego: 379 535,24 zł, budżet gminy: 154 820,13 zł.

W 2023 r. wydatkowano 524 712,64 zł, w tym dofinansowanie to 379 535,24 zł, natomiast środki z budżetu gminy 145 177,40 zł.

Łączna wartość poniesionych wydatków w roku 2023 na inwestycje i działania w zakresie ochrony środowiska oraz zaspokajania potrzeb społecznych wyniosła 6 061 541,99 zł w tym kwota z budżetu gminy to 340 082,25 zł. Pozyskano dofinansowanie w kwocie 5 721 459,74 zł.

Działania rewitalizacyjne

W ramach realizacji projektu Rozwój społeczno-gospodarczy, fizyczny i przestrzenny Miasta Busko-Zdrój poprzez działania rewitalizacyjne, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Działanie 6.5 „Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich” zostały zrealizowane następujące zadania:

1. Rozbudowa, przebudowa oraz restauracja budynku Galerii Sztuki „Zielona” z zamontowaniem odnawialnych źródeł energii oraz zagospodarowaniem przyległego terenu.

Zdjęcie 8. Budynek galerii po rewitalizacji

W ramach realizacji zadania wykonano następujący zakres robót:

- rozbiórkę budynku oficyny;
- wymianę konstrukcji drewnianej ścian parteru budynku;
- przebudowę wewnętrznego układu funkcjonalnego kondygnacji parteru budynku;
- przebudowę układu funkcjonalnego kondygnacji poddasza;
- rozbudowę budynku w kierunku wschodnim;
- wymianę stropów nad parterem;
- wykonanie konstrukcji dachu i pokrycia dachowego;
- wykonanie izolacji termicznej ścian zewnętrznych;
- remont istniejących schodów zewnętrznych do budynku;
- wykonanie nowych posadzek w budynku;
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej;
- montaż dźwigu platformowego dla osób niepełnosprawnych;
- wykonanie kompletnych instalacji w budynku;
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 10,5 kWp;
- wyposażenie obiektu;
- przebudowę układu zagospodarowania terenu.

Koszt realizacji zadania wyniósł 4 571 751,40 zł w tym dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 1 775 015,93 zł, budżet gminy 2 796 735,47 zł.

W 2023 r. wydatkowano 445 427,17 zł, w tym dofinansowanie to 115 546,56 zł, natomiast środki z budżetu gminy 329 880,61 zł.

2. Utworzenie stoisk targowych

W ramach realizacji zadania zakupiono dwa pawilony handlowe o wymiarach: 3,0 m szerokości x 4,0 m długości x 2,6 m wysokości, wyposażone w instalację elektryczną oraz oświetlenie wewnętrzne. Pawilony są przeznaczone do sprzedaży produktów regionalnych. Usytuowano je w bliskim sąsiedztwie domu zdrojowego na terenie Nowego Parku Zdrojowego.

Koszt realizacji zadania wyniósł 172 575,66 zł, w tym dofinansowanie to 53 772,00 zł, natomiast środki z budżetu gminy 118 803,66 zł.

Łączna wartość poniesionych wydatków w roku 2023 na działania rewitalizacyjne wyniosła 618 002,83 zł w tym kwota z budżetu gminy to 448 684,27 zł. Pozyskano dofinansowanie w kwocie: 169 318,56 zł.

Sport, turystyka, rekreacja

W 2023 r. w zakresie sportu realizowane było następujące zadanie inwestycyjne pt. Budowa dwóch boisk wielofunkcyjnych: przy Zespole Placówek Oświatowych w Dobrowodzie oraz przy Zespole Placówek Oświatowych w Kołaczkowicach dofinansowane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Program Sportowa Polska - Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej - Edycja 2022.

Powstały boiska wielofunkcyjne o nawierzchni z trawy syntetycznej obejmujące:

- boisko do piłki ręcznej/nożnej o wymiarach: 40 x 20 m;
- dwa boiska do koszykówki o wymiarach: 15 x 28 m;
- boisko do siatkówki o wymiarach: 9 x 18 m;
- kort tenisowy o wymiarach: 10,97 x 23,77 m;
- wyposażenie sportowe boiska: bramki, kosze do koszykówki i słupki z siatkami do siatkówki i tenisa ziemnego;
- piłkochwyty o wysokości 6 m na terenie boiska.

Ponadto wykonano ciągi komunikacyjne, odwodnienie i ogrodzenie boisk wraz z furtkami i bramami wjazdowymi, oświetlenie boisk oraz chodnika przy boiskach.

Zamontowano elementy małej architektury: ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery.

Zdjęcie 9 .Boisko wielofunkcyjne przy Zespole Placówek Oświatowych w Dobrowodzie

Zdjęcie 10. Boisko wielofunkcyjne przy Zespole Placówek Oświatowych w Kołaczkowicach

Koszt realizacji zadania, a tym samym łączna wartość poniesionych wydatków w roku 2023 na inwestycje w zakresie sportu wyniosła 2 072 000,00 zł, łączna kwota dofinansowania to 543 700,00 zł, natomiast wkład własny Gminy Busko-Zdrój to 1 528 300,00 zł.

4.2. Realizacja funduszu sołeckiego

Mieszkańcy z 47 sołectw Gminy Busk-Zdrój zdecydowali, podczas zebrań wiejskich o przeznaczeniu środków finansowych wyodrębnionych w budżecie gminy, tj. funduszu sołeckiego w 2023 r., zagwarantowanych na rzecz wykonania przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców Gminy Busko-Zdrój.

Tabela 7. Zakres inwestycji z funduszu sołeckiego w 2023 roku

Przeznaczenie środków funduszu sołeckiego	Kwota wydatkowana na inwestycje ze środków Funduszu Sołeckiego w 2023 roku (zł)	Procent wykorzystania środków Funduszu Sołeckiego w 2023 roku (%)
Remont dróg i poboczy	346 733,20	28,50
Utrzymanie pasa drogowego	94 960,47	7,81
Utrzymanie terenów rekreacyjnych	110 690,00	9,10

Remonty w świetlicach wiejskich i na działkach rekreacyjnych	310 641,00	25,54
Oświetlenie	299 474,50	24,62
Pozostałe	53 867,78	4,43
SUMA	1 216 366,95	100%

Remonty dróg i poboczy wykonano kruszywem naturalnym w sołectwach: Baranów, Budzyń, Biniątki, Chotelek, Dobrowoda, Gadawa, Janina, Olganów, Oleszki, Kawczyce, Kostki Duże, Łagiewniki, Las Winiarski, Nowa Wieś, Pęczelice, Siesławice, Służów, Skotniki Małe, Szaniec, Szczaworyż, Wełecz, Widuchowa, Żerniki Górne.

W ramach **utrzymania pasa drogowego** wykonano:

- chodnik,
- odmulenie rowów,
- wycinkę krzaków,
- montaż lustra drogowego,
- wznowienie pasa drogowego drogi gminnej.

Zadania zrealizowano w sołectwach: Radzanów, Wolica, Budzyń, Kostki Małe, Widuchowa, Łagiewniki, Skotniki Małe, Widuchowa, Żerniki Górne.

W ramach **utrzymania terenów rekreacyjnych**, pracami objęto tereny zielone między innymi na placach zabaw, siłowniach zewnętrznych, boiskach sportowych oraz tereny przyległe do budynków świetlic wiejskich.

Zadania zrealizowano w sołectwach: Baranów, Bilczów, Biniątki, Błoniec, Bronina, Budzyń, Dobrowoda, Elżbiecin, Gadawa, Janina, Kameduły, Kawczyce, Kołaczkowice, Kostki Duże, Kostki Małe, Kotki, Łagiewniki, Młyny, Mikułowice, Nowy Folwark, Oleszki, Olganów, Owczary, Pęczelice, Podgaje, Palonki, Radzanów, Skotniki Duże, Szaniec, Wełecz, Widuchowa, Zbludowice, Zwierzyniec.

Remonty w świetlicach wiejskich i na działkach rekreacyjnych objęły:

- doposażenie placów zabaw,
- budowę placu zabaw,
- budowę siłowni zewnętrznych,
- wykonanie zagospodarowania działek gminnych w tym wokół stawów,
- remont schodów zewnętrznych,

- remonty w budynkach świetlic wiejskich,
- remont altanki rekreacyjnej,
- wykonanie wiaty na odpady,
- nasadzenia zieleni,
- wykonanie piłkochwyty,
- wykonanie monitoringu,
- zakup materiałów budowlanych do budowy świetlicy wiejskiej.

Powyższe zadania realizowane były w sołectwach: Bilczów, Błoniec, Bronina, Kawczyce, Mikułowice, Młyny, Zbludowice, Zbrodzice, Skotniki Małe, Bronina, Nowy Folwark, Kotki, Podgaje, Wełecz, Skotniki Duże, Szaniec, Żerniki Górne, Szaniec, Szczaworyż, Wełecz, Galów, Skorzów.

W ramach **budowy linii napowietrznego oświetlenia** na terenie sołectw wykonano:

- dokumentację projektową rozbudowy oświetlenia ulicznego na terenie miejscowości Elżbiecin, Galów, Kameduły, Las Winiarski, Palonki, Siesławice, Skotniki Duże, Kołaczkowice, Oleszki, Owczary, Siesławice, Słabkowice, Zwierzyniec, Młyny, Zbludowice;
- budowę linii napowietrznej oświetlenia drogowego w miejscowościach: Chotelek, Kołaczkowice, Oleszki, Owczary, Siesławice, Słabkowice, Zwierzyniec, Młyny.

Łącznie w ramach funduszu sołeckiego w 2023 r. zamontowano 34 sztuki opraw oświetleniowych o średniej mocy około 40 W każda.

W ramach działań pozostałych zakupiono:

- meble dla Ochotniczej Straży Pożarnej, świetlicy wiejskiej oraz do altany,
- grill do altany rekreacyjnej,
- kosę i kosiarkę spalinową,
- materiały do wykonania wiaty na odpady,
- materiały do remontu w budynku świetlicy wiejskiej,
- środki do utrzymania czystości w świetlicach wiejskich i ich otoczeniu oraz na terenach rekreacyjnych.

W ramach tych działań wyposażono następujące sołectwa: Biniątki, Chotelek, Dobrowoda, Gadawa, Galów, Łagiewniki, Oleszki, Kawczyce, Kołaczkowice, Kostki Duże, Kostki Małe, Pęczelice, Palonki, Ruczynów, Skotniki Duże, Szaniec, Wełecz, Widuchowa, Zbrodzice, Żerniki Górne.

4.3. Realizacja budżetu obywatelskiego

Budżet obywatelski jest specjalną formą konsultacji społecznych w sprawie przeznaczenia części wydatków z budżetu Gminy Busko-Zdrój na wskazane przez mieszkańców propozycje zadań mieszczące się w kompetencjach gminy.

W ramach budżetu obywatelskiego w 2023 r. zrealizowano 5 projektów, tym 3 duże projekty i 2 małe.

Tabela 8. Projekty zrealizowane w kategorii projektów dużych

Lp.	Nazwa projektu i miejsce realizacji projektu	Zakres robót	Wartość robót
1.	Remont drogi gminnej w Oleszkach – droga nr 406	Wykonano podbudowę z kruszywa łamanego, stabilizowanego mechanicznie na odcinku o długości 290 m i szerokości 3,5 m.	99 015,00 zł
2.	Remont pomieszczeń w strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Zbludowicach	Wymieniono płytki ceramiczne, sanitariaty i stolarkę drzwiową w łazienkach oraz zmodernizowano istniejące instalacje tj.: ciepłą wodę użytkową, sanitarną, elektryczną. W kuchni dokonano wymiany płytek ceramicznych, pomalowano pomieszczenie oraz zmodernizowano instalacje tj.: ciepłą wodę użytkową, sanitarną i elektryczną. Ponadto zakupiono i podłączono lodówko-zamrażarkę, szafę stalową oraz zlewozmywak stojący. Na klatce schodowej została wymieniona balustrada oraz pomalowano ściany.	90 130,65 zł
3.	Przebudowa drogi gminnej nr 1001 w Szańcu ul. Zaogrodzie	Wykonano podbudowy drogi z kruszywa łamanego, stabilizowanego mechanicznie	89 839,20 zł

		na odcinku o długości 280 m i szerokości 3,5 m oraz nawierzchnię z mieszanek mineralno-bitumicznych na odcinku o długości 80 m.	
--	--	---	--

Tabela 9. Projekty zrealizowane w kategorii projektów małych

Lp.	Nazwa projektu i miejsce realizacji projektu	Zakres robót	Wartość robót
1.	W trosce o bezpieczeństwo – zakup aparatów ochrony układu oddechowego oraz specjalistycznego sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Mikułowicach	Zakupiono wyposażenie pożarnicze i przekazano do użytkowania m.in.: kompletne aparaty powietrzne z zapasowym zestawem butli, sprzęt inżynierski i do ratownictwa wysokościowego, akumulatorowy zestaw narzędzi i pozostałą armaturę pożarniczą.	28.824,40 zł
2.	Montaż piłkochwyty wokół boiska do piłki siatkowej o nawierzchni ze sztucznej trawy w miejscowości Galów	Zadania obejmował m.in.: montaż ocynkowanych słupów stalowych i zastrzałów oraz montaż piłkochwyty z siatki polipropylenowej na długości 27 mb i wysokość 5 m ponad poziom nawierzchni boiska.	18 753,99 zł

W związku z nieprawidłowościami dotyczącymi głosowania na projekty zgłoszone w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta i Gminy Busko – Zdrój na 2024 rok procedura została unieważniona.

4.4. Ład przestrzenny

W dniu 7 lipca 2023 r. Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, która w dniu 24 lipca 2023 r. została podpisana przez Prezydenta. Ustawa została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym w dniu 24 sierpnia 2023 r. a jej przepisy weszły w życie w dniu 24 września 2023 r. Kluczową zmianą wprowadzaną niniejszą ustawą jest wprowadzenie nowego narzędzia planistycznego – planu ogólnego gminy, który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy (z wyłączeniem terenów zamkniętych), w randze aktu prawa miejscowego, likwidując studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Ustalenia zawarte w planie ogólnym będą wiążące zarówno dla planów miejscowych oraz dla decyzji o warunkach zabudowy. Zgodnie z ustawą, uchwalenie planu ogólnego gminy wymagane jest do końca 2025 r.

W roku 2023 wydano łącznie 574 zaświadczenia, wypisy i wyrisy z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 103 postanowienia w sprawie zaopiniowania wstępnego projektu podziału nieruchomości w trybie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Zainteresowani sporządzaniem planów miejscowych lub ich zmianą składali do tut. Urzędu swoje wnioski i propozycje. W roku 2023 wpłynęło 4 wnioski - w sprawie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Busko-Zdrój.

W roku 2023 wydanych zostało łącznie 196 decyzji administracyjnych ustalających warunki zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego, w tym:

- 133 decyzji dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej,
- 3 decyzje dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- 7 decyzji dla zabudowy usługowej,
- 35 decyzji na inne rodzaje inwestycji,
- 18 decyzji w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego, które dotyczyły głównie infrastruktury technicznej.

Ponadto wydano 65 innych decyzji i postanowień z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

Obecnie na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój obowiązuje 27 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują powierzchnię około 1 397 ha. Dla obszaru miasta i gminy Busko-Zdrój obowiązuje również studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Busko-Zdrój.

W roku 2023 r. wydano 15 decyzji i postanowień w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. W ramach działań wynikających z kompetencji zawartych w ustawie Prawo wodne wydano 8 decyzji i postanowień dotyczących zmiany stanu wody na gruncie i 7 postanowień z zakresu ustawy prawo geologiczne i górnicze.

5. GOSPODARKA KOMUNALNA

5.1. Infrastruktura techniczna i komunalna

Stan infrastruktury wodno-ściekowej w Gminie Busko-Zdrój na koniec 2023 roku przedstawiał się następująco:

- długość sieci wodociągowej — 340,85 km,
- długość sieci kanalizacji sanitarnej — 187,13 km,
- długość sieci kanalizacji deszczowej — 36,30 km.

Ilość punktów poboru:

- dla dostarczania wody – 8 795,
- dla odprowadzenia ścieków – 5 414.

Wszystkie miejscowości w gminie są zwodociągowane, natomiast kanalizację sanitarną posiada 16 miejscowości. Miejscowość Kawczyce jest częściowo skanalizowana.

Na terenie miasta Busko-Zdrój zlokalizowanych jest 6 kotłowni, produkujących ciepło i ciepłą wodę użytkową na potrzeby mieszkańców:

1. ul. Ciepłownicza 2 - kotłownia osiedlowa (węglowa),
2. os. Piłsudskiego 7 - kotłownia "Wola" (węglowa),
3. ul. Rehabilitacyjna 3A - kotłownia "Górka" (gazowa),
4. os. Andersa 1A - kotłownia (gazowa),
5. ul. Różana 2a - kotłownia (gazowa),
6. ul. Plac Zwycięstwa 9 - kotłownia (gazowa)

Łączna moc zainstalowana ww. kotłowni wynosi: 19,66 MW.

Ciepło dystrybuowane jest z wykorzystaniem sieci ciepłowniczych, których łączna długość wynosi 7 281,5 m.

Na terenie miasta Busko-Zdrój, gmina posiada kanalizację telekomunikacyjną zlokalizowaną w rejonie alei Mickiewicza, ulic Partyzantów, Bohaterów Warszawy, Uchnasta, Młyńskiej, 1 Maja, Placu Zwycięstwa, Parku Zdrojowego, Tężni. Z uwagi na różną konfigurację, kanalizacja zbudowana jest z rur poliuretanowych o średnicy od 40 do 125 mm. Łączna długość kanalizacji telekomunikacyjnej wynosi 9 560 m. Kanalizacja wykorzystywana jest przede wszystkim na potrzeby własne, w celu zapewnienia łączności oraz dostępu do usług szerokopasmowych dla Urzędu oraz jednostek organizacyjnych.

Kanalizacja jest też udostępniana operatorom telekomunikacyjnym na podstawie zawieranych umów.

Zdjęcie 11 .Gminny zasób mieszkaniowy

Na dzień 31 grudnia 2023 roku w skład gminnego zasobu mieszkaniowego wchodziło 188 lokali mieszkalnych i nie było osób, oczekujących na lokal socjalny.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły 1,3 mln zł. Zadłużenie powstaje przede wszystkim u osób pozostających bez zatrudnienia, korzystających z pomocy opieki społecznej, posiadających niewielkie dochody. W związku z powyższym komornicy sądowi w większości przypadków ściągają zaległy czynsz nieregularnie i w niewielkich kwotach. Jednym ze sposobów uniknięcia powstania zaległości w opłatach mieszkaniowych jest pokrywanie ich w części z dodatków, o które mogą ubiegać się najemcy mieszkań. Gmina Busko-Zdrój za pośrednictwem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju udziela pomocy finansowej użytkownikom lokali poprzez wypłatę tzw. dodatku

mieszkaniowego. W roku sprawozdawczym wypłacono 1596 dodatków mieszkaniowych w łącznej kwocie 521 796,00 zł.

Busko-Zdrój posiada stałe połączenia komunikacją kolejową na trasie Kielce – Busko-Zdrój – Kielce. Wykonywane są dwa połączenia do Kielc oraz połączenie przez Kielce do Katowic i do Częstochowy. W celu umożliwienia mieszkańcom, turystom i kuracjom korzystanie z przewozów kolejowych, została uruchomiona komunikacja z dworca kolejowego do centrum miasta i strefy uzdrowskiej, którą dostosowano do częstotliwości kursowania pociągów.

W 2023 roku na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą Busko-Zdrój, a Wojewodą Świętokrzyskim, dofinansowano z „Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej”, zadanie polegające na uruchomieniu 25 linii komunikacji zbiorowej:

1. Busko-Zdrój – Bilczów – Busko-Zdrój przez Zbludowice, Radzanów, Olganów, Dobrowoda, Baranów, Gadawa, Budzyń, Bilczów, Budzyń, Gadawa, Baranów, Dobrowoda, Olganów, Radzanów, Zbludowice.
2. Busko-Zdrój – Kołaczkowice – Busko-Zdrój przez, Mikułowice Kolonia Wschodnia, Elżbiecin, Kozina, Podgaje, Kotki, Janina, Kołaczkowice (przysiółek Palestyna), Janina, Kotki, Podgaje, Kozina, Elżbiecin, Mikułowice Kolonia Wschodnia.
3. Busko-Zdrój – Palonki- Busko-Zdrój przez Mikułowice, Zwierzyniec, Wygoda Kozińska, Skorzów, Słabkowice, Służów, Palonki, Kotki Budy, Janina, Kotki, Podgaje, Kozina, Elżbiecin, Mikułowice Kolonia Wsch , Mikułowice - Busko-Zdrój – Bronina, Widuchowa, Kotki, Janina, Kotki Budy, Palonki, Służów, Słabkowice, Skorzów, Wygoda Kozińska, Zwierzyniec, Mikułowice.
4. Busko-Zdrój – Szanec – Busko-Zdrój przez Mikułowice Kolonia Zachodnia, Nowy Folwark, Kameduły, Galów.
5. Busko-Zdrój- Busko-Zdrój przez Łagiewniki, Zbrodzice, Kurzejów.
6. Busko-Zdrój Centrum ul. Poprzeczna - Busko-Zdrój Centrum ul. Poprzeczna przez ul. Kościuszki, ul. Grotta, ul Starkiewicza, Szpital Górka, ul 1Maja, ul. Grotta, ul. Kościuszki, ul Poprzeczna, ul. Szaniecka (cmentarz), ul. Kopernika, ul Waryńskiego MDA, Siesławice Dw. Kol., ul Boh. Warszawy (Szpital),

ul. Poprzeczna, ul. Kościuszki, ul. Grotta, ul 1 Maja, ul Starkiewicza, Szpital Górka, ul Starkiewicza, ul. 1 Maja, ul. Grotta, ul. Kościuszki.

7. Busko-Zdrój – Młyny – Busko-Zdrój przez Mikułowice, Mikułowice Kolonia Zachodnia, Nowy Folwark, Kameduły, Galów, Szaniec, Młyny, Szaniec, Galów, Kameduły, Nowy Folwark, Mikułowice Kolonia Zachodnia, Mikułowice.

8. Busko-Zdrój – Kawczyce - Busko-Zdrój przez Zbludowice, Kawczyce, Zbludowice

9. Busko-Zdrój – Ruczynów - Busko- Zdrój przez Bronina, Widuchowa, Stara Grabda, Ruczynów, Stara Grabda, Widuchowa, Bronina.

10. Busko-Zdrój – Kostki Małe - Busko-Zdrój przez Wełecz, Biniątki, Oleszki, Kostki Duże , Kostki Małe, Kostki Duże, Oleszki, Biniątki, Wełecz.

11. Busko-Zdrój – Skotniki Duże – Busko-Zdrój przez Owczary, Pęczelice, Szczaworyż, Skotniki Małe, Skotniki Duże, Skotniki Małe, Szczaworyż, Pęczelice, Owczary.

12. Busko-Zdrój – Błoniec - Busko-Zdrój przez Broninę, Szczaworyż, Błoniec, Żerniki Górne, Bronina.

13. Busko-Zdrój – Wolica – Busko-Zdrój przez Siesławice, Chotelek Chorokowa, Chotelek, Wolice, Chotelek, Zbludowice.

14. Busko-Zdrój – Baranów – Busko-Zdrój przez Zbludowice, Radzanów, Olganów, Dobrowoda, Gadawa, Baranów, Baranów Chwalikówka, Skotniki Duże, Radzanów, Zbludowice.

15. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez : Bronina, Szczaworyż, Błoniec, Szczaworyż , Skotniki Małe, Skotniki Duże, Zbludowice , Radzanów, Kawczyce, Zbludowice.

16. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez Wełecz, Oleszki, Kostki Małe, Kostki Duże, Oleszki, Biniątki, Siesławice, Chotelek, Wolica, Siesławice, Zbludowice.

17. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez Bronina, Szczaworyż, Pęczelice, Żerniki Górne, Bronina, Owczary, Busko-Zdrój, Zbludowice.

18. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez Kurzejów, Zbrodzice, Łagiewniki.

19. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez Bronina, Widuchowa, Janina-Grabda, Ruczynów, Kołaczkowice, Janina, Kotki, Widuchowa, Bronina.

20. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez Mikułowice, Elźbiecin, Kozina, Podgaje, Kotki,

Służów, Palonki, Janina, Kołaczkowice, Janina, Kotki, Podgaje, Kozina, Elżbiecin, Zwierzyniec, Mikułowice.

21. Dobrowoda – Dobrowoda przez Baranów, Gadawa, Budzyń, Równiny, Bilczów, Olganów, Dobrowoda, Olganów, Bilczów, Równiny, Budzyń, Gadawa, Baranów.

22. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez Wełecz, Biniątki, Wełecz wieś.

23. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez Mikułowice Kol. Wschodnia, Mikułowice, Mikułowice Kol. Zachodnia, Busko-Zdrój, Mikułowice Kolonia Zachodnia, Mikułowice, Mikułowice Kol. Wschodnia.

24. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez Mikułowice Kol. Zach., Nowy Folwark, Las Winiarski Kameduły, Galów, Szanec, Galów, Kameduły, Las Winiarski, Nowy Folwark, Mikułowice Kol. Zach., Mikułowice.

25. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Mikułowice, Zwierzyniec, Elżbiecin, Kozina, Podgaje, Słabkowice, Skorzów, Zwierzyniec Wieś, Szanec, Młyny, Szanec, Zwierzyniec, Młyny, Skorzów, Słabkowice, Podgaje, Kozina, Elżbiecin, Zwierzyniec, Mikułowice.

Kwota wydatkowana dotycząca FRPA w 2023 r. wyniosła 1 040 143,79 zł. Przewozy wykonywane są na podstawie odrębnych umów zawartych na każdą linię z 7 operatorami. Zgodnie z zapisami ustawy o Publicznym Transporcie Zbiorowym operatorzy realizują umowę na podstawie wydanych zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Kielcach w roku 2023 obsługiwało 8 połączeń autobusowych relacji Busko-Zdrój – Kielce.

Świadczeniem usług w zakresie przewozów turystycznych na terenie miasta zajmują się również prywatne firmy transportowe, które przewożą mieszkańców i kuracjuszy pomiędzy uzdrowiskiem, a centrum miasta pojazdami elektrycznymi.

W 2023 roku przeprowadzono przeglądy roczne łącznie w 62 budynkach gminnych, w tym w 15 placówkach oświatowych, w 4 budynkach administracyjno-biurowych i 41 innych budynkach gminnych (świetlice wiejskie, strażnice OSP). Przeprowadzono kontrole stanu technicznego 2 obiektów małej architektury, 10 placów zabaw i siłowni zewnętrznych

znajdujących się na terenach szkół i przedszkoli oraz 42 placów zabaw i siłowni zewnętrznych urządzonych na pozostałych terenach gminnych.

Zdjęcie 12. Publiczny Żłobek „Malucholandia” w Busku-Zdroju

W roku 2023 przeprowadzono remonty obiektów użyteczności publicznej m.in. w miejscowościach: Zbludowice, Wełecz, Skotniki Duże, Radzanów, Owczary, Łagiewniki i Siesławice. W miesiącu październiku 2023 r. rozpoczęto remont budynku administracyjno-biurowego przy ul. Różanej.

Zdjęcie 13. Publiczne Przedszkole nr 1 w Busku-Zdroju

W okresie sprawozdawczym wydano 140 decyzji administracyjnych oraz 145 zaświadczeń i zawiadomień. Zawarto 148 umów udostępnienia składników mienia komunalnego tj:

- 53 umowy dzierżawy,
- 80 umów najmu,

- 12 umów użyczenia,
- 3 umowy udostępnienia mienia komunalnego pod budowę i trwałe umieszczenie w gruncie urządzeń infrastruktury technicznej.

Na terenach zieleni miejskiej, nad którymi nadzór sprawuje Zakład Usług Komunalnych (ZUK) w Busku-Zdroju wykonywano koszenie trawników oraz prace związane z utrzymaniem nasadzeń drzew, krzewów, bylin i roślin jednorocznych.

W zakresie zachowania funkcji leczniczo-rekreacyjnej na terenie parku zdrojowego podejmowane są corocznie działania dotyczące ograniczania uciążliwości takich jak hałas i zanieczyszczanie ciągów pieszych i ławek przez gawrony i gołębie grzywacze. W 2023 roku, w okresie od 1 kwietnia do 30 kwietnia, przeprowadzono płoszenie gawronów i gołębi grzywaczy metodą sokolniczą. Następnie do końca września 2023 r. kontynuowano płoszenie ww gatunków ptaków metodą biosoniczną. W zakresie działań dotyczących ochrony kasztanowców na terenach publicznych w mieście przed szkodnikiem – szrotówkiem kasztanowcowiaczką, objęto ochroną 498 drzew tego gatunku.

Poza zamontowanymi pułapkami, pracownicy ZUK w okresie jesiennym na bieżąco wygrabiali zainfekowane liście, by uniemożliwić przezimowaniu szkodnika.

Zdjęcie 14. Ukwiecenie Alei Mickiewicza w Busku-Zdroju

W ramach ukwiecenia miasta ustawiono 18 szt. wież kwiatowych i 69 szt. kwietników kaskadowych zamontowanych na lampach przy Placu Zwycięstwa, ul. Poprzecznej, ul. Rzewuskiego z łącznikiem oraz ul. 1 Maja. W okresie wiosennym Zakład Usług

Komunalnych dokonał ukwiecenia miasta przez nasadzenie 10 532 szt. roślin jednorocznych - bratków. Następnie w ramach ukwiecenia rabat na terenie całego miasta nasadzonych zostało 17 718 szt. roślin jednorocznych oraz wykonano nasadzenia krzewów i bylin w ilości 537 sztuk.

Zdjęcie 15. Rabaty kwiatowe

Ponadto w ubiegłym roku na potrzeby akcji społecznej na gminnych terenach w mieście posadzono 250 sadzonek drzew gatunków rodzimych. Dodatkowo Zakład Usług Komunalnych w roku 2023 wykonywał również nasadzenia drzew, krzewów oraz roślin wieloletnich na terenie Willi Polonia, al. Mickiewicza, ul. Rzewuskiego, ul. Starkiewicza oraz na terenie placu przyległego do budynku Urzędu Miasta i Gminy. Jesienią 230 m² powierzchni parku zdrojowego koło tężni zostało obsadzone metodą mechaniczną sadzonkami roślin cebulowych.

5.2. Gospodarka odpadami komunalnymi

System gospodarki odpadami komunalnymi Gminy Busko-Zdrój obejmuje zorganizowanie odbioru i zagospodarowanie odpadów komunalnych w ramach budżetu utworzonego z obligatoryjnych wpłat płaconych przez mieszkańców w wysokości określonej Uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju. Wpływy z tego tytułu pokryły koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W obszarze świadczenia usług odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych na terenie gminy Busko-Zdrój funkcjonuje 12-stu przedsiębiorców.

Usługi z zakresu opróżniania i transportu nieczystości ciekłych świadczone były przez 10-ciu przedsiębiorców posiadających wymagane prawem zezwolenia.

5.3. Przedsiębiorstwa realizujące zadania komunalne

Na koniec 2023 roku Gmina Busko-Zdrój była wyłącznym udziałowcem dwóch spółek prawa handlowego tj.: Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Busku – Zdroju i Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego „Lotos” Spółka z o.o. w Busku –Zdroju.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Busku – Zdroju świadczy usługi komunalne na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Busko-Zdrój poprzez bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb w zakresie:

- poboru, uzdatniania i dostarczania wody,
- odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- zaopatrzenia w ciepło,
- budowania i eksploatacji sieci wodno-kanalizacyjnych,
- zbierania odpadów innych niż niebezpieczne,
- zarządzania nieruchomościami,
- administrowania cmentarzem komunalnym oraz targowiskami miejskimi.

Kapitał zakładowy spółki wynosi 49 446 000,00 zł i dzieli się na 98.892 udziały o wartości 500 zł każdy.

Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Lotos” Spółka z o.o. w Busku - Zdroju świadczy usługi w zakresie wynajmowania lokali użytkowych. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 620 000,00 zł i dzieli się na 6200 równych i niepodzielnych udziałów, o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. W 2023 roku Spółka wynajmowała 651 m² powierzchni handlowej z przeznaczeniem na działalność handlową i magazynową oraz wynajmowała 148 m² powierzchni biurowej. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. Spółka posiadała umowy z 20 najemcami. Przychody z tytułu najmu wynosiły w 2023 roku 685 070,88 zł i stanowiły główne źródło dochodów z działalności Spółki.

6. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

6.1. Oświata i edukacja

W Gminie Busko-Zdrój w 2023 r. funkcjonowało (wg stanu na 30 września 2023 r.):

- 8 publicznych szkół podstawowych, dla których gmina Busko-Zdrój jest organem prowadzącym, z tego 3 na terenie miasta, a 5 na terenach wiejskich, do których uczęszczało łącznie 2 184 uczniów (klasy I-VIII),
- Szkoła Muzyczna I stopnia, kształcąca w dwóch cyklach: sześcioletnim i czteroletnim, do której uczęszczało 133 uczniów,
- 7 oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, do których uczęszczało 116 dzieci,
- 1 niepubliczna szkoła podstawowa na terenie wiejskim, do której uczęszczało 42 uczniów,
- 1 oddział przedszkolny w niepublicznej szkole podstawowej, do którego uczęszczało 24 dzieci,
- 6 przedszkoli publicznych, do których uczęszczało 636 dzieci,
- 5 przedszkoli niepublicznych, do których uczęszczało 285 dzieci,
- 1 publiczny żłobek, do którego uczęszczało:
 - od stycznia do lipca - 19 dzieci,
 - od sierpnia do października – 30 dzieci,
 - od listopada do grudnia – 73 dzieci,
- 2 niepubliczne żłobki, do których uczęszczało 42 dzieci.

Wg stanu na 30 września 2023 r. do publicznych i niepublicznych szkół i przedszkoli na terenie Gminy Busko-Zdrój uczęszczało łącznie 68 uczniów z Ukrainy.

Stan zatrudnienia w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i szkole muzycznej (wg stanu na 30 września 2023 r.) – 328,77 etatu, w tym: 5,85 etatu nauczycieli bez stopnia awansu zawodowego nieodbywających przygotowania do zawodu nauczyciela; 57,37 etatu nauczycieli bez stopnia awansu zawodowego (nauczycieli początkujących); 52,28 etatu nauczycieli mianowanych; 213,27 etatu nauczycieli dyplomowanych.

W roku sprawozdawczym 13 nauczycieli przeszło na emeryturę oraz 1 nauczyciel na świadczenie kompensacyjne.

Gmina Busko-Zdrój realizując ustawowy obowiązek, w 2023 roku zapewniła uczniom szkół podstawowych bezpłatny transport i opiekę w czasie przejazdu do i ze szkół. Dowóz i odwóz uczniów z terenu Gminy Busko-Zdrój odbywał się na podstawie zakupu biletów miesięcznych, w ramach utworzonych linii regularnych. Łącznie z dowozu do szkół miało możliwość skorzystania 545 uczniów.

Refundowany był też dowóz dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Busko-Zdrój do jednostek oświatowych. Refundacja obejmowała dowóz do 4 Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych i 1 Niepublicznego Przedszkola Integracyjnego. Refundacja dotyczyła 55 dzieci, z tego 5 dzieci dowożonych było indywidualnie przez rodziców, a 55 w ramach dowozu organizowanego przez ww. placówki.

W 2023 roku Gmina Busko-Zdrój podpisała porozumienie z Ministrem Edukacji i Nauki o udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach przedsięwzięcia pod nazwą: „Poznaj Polskę” w wysokości: 27 444,80 zł. Środki finansowe przeznaczone były na dofinansowanie 4 wycieczek jednodniowych dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. płk. Aleksandra Krzyżanowskiego „Wilka” w Busku-Zdroju oraz 1 wycieczki dwudniowej dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Długosza w Dobrowodzie.

Zdjęcie 16. Wycieczka uczniów PSP Nr 3 w Busku-Zdroju w ramach przedsięwzięcia pod nazwą: „Poznaj Polskę” (fot. PSP Nr 3 w Busku-Zdroju)

Zdjęcie 17. Wycieczka uczniów PSP w Dobrowodzie w ramach przedsięwzięcia pod nazwą: „Poznaj Polskę” (fot. PSP w Dobrowodzie)

Gmina Busko-Zdrój zawarła z Wojewodą Świętokrzyskim umowę w sprawie udzielenia w 2023 roku wsparcia finansowego z dotacji celowej budżetu państwa organom prowadzącym szkoły podstawowe na podstawie rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica”. Kwota dotacji w wysokości 35 000,00 zł została przyznana na zakup monitora interaktywnego 65 cali, laptopa, tabletów oraz programów multimedialnych dla uczniów z niepełnosprawnościami z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Stanisława Staszica w Busku-Zdroju.

Zdjęcie 18. Monitor interaktywny wraz z programami zakupione w ramach programu „Aktywna tablica” (fot. PSP Nr 1 w Busku-Zdroju)

Gmina Busko-Zdrój na rok 2023 otrzymała ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych, polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w odniesieniu do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2023 r. kwotę 103 532,00 zł oraz z tytułu podziału środków na zwiększony odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli w 2023 r. kwotę 78 393,00 zł.

Gmina Busko-Zdrój otrzymała w ramach subwencji oświatowej kwotę 460 314,90 zł z przeznaczeniem na wypłatę nagród specjalnych dla nauczycieli z okazji 250. rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej (KEN).

W 2023 roku Burmistrz przyznał pracodawcom dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie Gminy Busko-Zdrój, które jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. Dofinansowania udzielono 23 pracodawcom, którzy złożyli wnioski i spełnili warunki określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, na łączną kwotę: 274 283,82 zł.

Gmina Busko-Zdrój podpisała umowę z Ministrem Cyfryzacji w ramach programu „Laptop dla ucznia” dotyczącą przekazania 282 sztuk komputerów przenośnych typu laptop o łącznej wartości: 831 076,56 zł, w celu dalszego ich przekazania na własność lub użyczenie rodzicom uczniów klas IV szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Busko-Zdrój. Gmina Busko-Zdrój złożyła wnioski w ramach programu „Laptop dla nauczyciela” o przyznanie jednorazowych świadczeń w formie bonów na zakup laptopów dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Busko-Zdrój. Ze wsparcia skorzystało 216 uprawnionych nauczycieli.

Gmina Busko-Zdrój otrzymała dodatkowe środki z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Łącznie z Funduszu Pomocy w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. otrzymano 1 070 332,20 zł.

Gmina Busko-Zdrój otrzymała w 2023 r. dotację celową w wysokości: 287 122,89 zł udzieloną na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów szkół podstawowych jak również dotację celową w wysokości:

20 065,20 zł w ramach realizacji Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025.

Gmina Busko-Zdrój w roku 2023 pozyskała środki unijne dla dwóch publicznych przedszkoli w ramach Priorytetu 8. Edukacja na wszystkich etapach życia, Działania 08.01 Wsparcie edukacji przedszkolnej programu regionalnego fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Publiczne Przedszkole w Kołaczkowicach będzie realizowało projekt pn. „Przedszkolni Odkrywcy”, natomiast Publiczne Przedszkole w Szańcu „Kreatywny Przedszkolak”. Celem głównym projektów jest zapewnienie dzieciom uczęszczającym do przedszkoli wszechstronnego rozwoju poprzez wzbogacenie oferty o zajęcia dodatkowe. Dzieci z tych placówek będą uczestniczyć w m.in. edukacji ekologicznej, wyjazdach edukacyjnych, warsztatach z kodowania, doradztwie zawodowym, warsztatach tanecznych, zajęciach ruchowo-sensorycznych, edukacji antydyskryminacyjnej i spotkaniach animacyjnych.

Ponadto w roku 2023 Gmina Busko-Zdrój złożyła 11 wniosków o dofinansowanie, w tym:

➤ 8 wniosków dla publicznych szkół podstawowych, dla których jest organem prowadzącym w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Priorytet 8. Edukacja na wszystkich etapach życia, Działanie 08.02 Podnoszenie jakości kształcenia podstawowego. Wszystkie wnioski zostały wybrane do dofinansowania. Tym samym szkoły będą realizować następujące projekty:

1. „Droga do przyszłości w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1 im. Stanisława Staszica w Busku-Zdroju” nr FESW.08.02-IZ.00-0041/23,
2. „Przygoda z wiedzą w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 2 im. Janusza Korczaka w Busku-Zdroju”, nr FESW.08.02-IZ.00-0033/23,
3. „Przez doświadczenie do wiedzy w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 3 im. Płk. A. Krzyżanowskiego „Wilka” w Busku-Zdroju”, nr FESW.08.02-IZ.00-0034/23,
4. „Eko(R)ewolucje w Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Olrycha Szanieckiego w Szańcu”, nr FESW.08.02-IZ.00-0043/23,
5. Projekt pt. „Akademia przyszłości w Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Zbludowicach”, nr FESW.08.02-IZ.00-0040/23,
6. „Nowy wymiar edukacji w Publicznej Szkole Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Kołaczkowicach”, nr FESW.08.02-IZ.00-0042/23,

7. „Przyszłość zaczyna się dziś – Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Siesławicach”, nr FESW.08.02-IZ.00-0038/23,

8. „Szkoła badaczy - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Długosza w Dobrowodzie”, nr FESW.08.02-IZ.00-0039/23,

➤ 3 wnioski dla publicznych przedszkoli z terenu miasta w ramach programu regionalnego fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 Priorytet 8. Edukacja na wszystkich etapach życia, Działania 08.01 Wsparcie edukacji przedszkolnej, które są jeszcze w trakcie oceny merytorycznej, projekt .:

1. „Tu spełniają się marzenia” Publiczne Przedszkole Nr 1 w Busku-Zdroju, nr FESW.08.01-IZ.00-0150/23,

2. „W krainie przygody” Publiczne Przedszkole Nr 2 w Busku-Zdroju, nr FESW.08.01-IZ.00-0149/23,

3. „Radosne przedszkole” Publiczne Przedszkole Nr 3 w Busku-Zdroju, nr FESW.08.01-IZ.00-0150/23.

Celem wszystkich powyższych projektów jest podniesienie jakości kształcenia zarówno przedszkolaków, jak i uczniów szkół podstawowych. Realizacja projektów planowana jest na rok 2024 oraz 2025.

Od 1 lipca 2022 r. funkcjonuje Publiczny Żłobek „Malucholandia” w Busku-Zdroju. Do realizacji celów statutowych Żłobek wykorzystuje budynek położony przy ul. Różanej 2 oraz plac zabaw wydzielony na terenie rekreacyjnym „Glinianki” w Busku-Zdroju. Żłobek jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 6³⁰ do 16³⁰ przez 10 godzin dziennie.

Od 1 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r. opieką żłobkową objętych było 19 dzieci. W tym okresie rodzice nie ponosili kosztów za pobyt i żywienie dziecka w Żłobku. Zostały one sfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego, dzięki realizacji projektu pn. „Malucholandia czyli aktywni rodzice to szczęśliwe dzieci” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

W 2023 r. Gmina Busko-Zdrój przystąpiła do realizacji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Maluch +” 2022–2029, dzięki czemu możliwa była rozbudowa placówki i utworzenie dodatkowych 54 miejsc opieki, z czego 11 miejsc ze środków FERS i 43 miejsca ze środków KPO. Program „MALUCH+” 2022-2029 jest programem integrującym środki europejskie – środki z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO) oraz z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

(FERS) finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 – a także środki budżetu państwa.

W ramach zadania związanego z tworzeniem nowych miejsc ze środków FERS zakupiono i zamontowano nowe wyposażenie, tj.: meble, zabawki, pomoce do prowadzenia zajęć, kąciki i ścianki manipulacyjno – sensoryczne, elementy dekoracyjne, wózki 6-osobowe, wyposażenie sanitariatów i inne elementy wyposażenia. Wartość zadania: 114 968,06 zł, w tym: dofinansowania z UE w kwocie 94 871,64 zł i środki dofinansowania w formie współfinansowania krajowego środków europejskich w kwocie 20 096,42 zł.

W ramach zadania związanego z tworzeniem nowych miejsc opieki finansowanego z KPO dokonano adaptacji i dostosowano pomieszczenia do potrzeb dzieci. Przeprowadzono prace budowlane zewnętrzne (m.in.: wymiana okien z odpornością EI wraz z obróbką obsadzenia, remont schodów zewnętrznych, wymiana fragmentów elewacji w celu dostosowania przepisów pożarowych, montaż drzwi zewnętrznych) oraz wewnętrzne (w tym m.in.: postawienie ścian działowych, montaż stolarki okiennej i drzwiowej, montaż wentylatorów sufitowych, ułożenie podłóg i glazury w łazienkach, montaż wyposażenia sanitarnego, malowanie, tapetowanie ścian itp.). Zamontowano instalacje: wodno – kanalizacyjną, centralnego ogrzewania, elektryczną, a także instalację fotowoltaiczną dla potrzeb działalności Żłobka. Zakupiono i zamontowano wyposażenie pomieszczeń Żłobka oraz placu zabaw - na placu zabaw wykonano nawierzchnię bezpieczną o pow. ok. 120,00 m², rozbudowano ogrodzenie systemowe oraz doposażono go w kolejne urządzenia zabawowe (bujak, piaskownica wraz z osłoną przed słońcem, karuzela, huśtawka). Na nowej powierzchni użytkowej obejmującej około 220 m² powstały m.in.: dwie sale dla dzieci, szatnia dla dzieci, dwa pomieszczenia wc dla dzieci oraz jedno dla personelu, i inne pomieszczenie pomieszczenia towarzyszące.

Zdjęcie 19. Sala Publicznego Żłobka

Zdjęcie 20. Plac zabawowe

Wartość zadania: 1 045 376,12 zł, w tym: dofinansowania z UE w kwocie 850 123,19 zł, środki z budżetu państwa na finansowanie podatku VAT, jako uzupełnienie do środków KPO w kwocie 114 537,05 zł, środki własne Gminy Busko-Zdrój w kwocie 80 715,88 zł.

54 miejsc opieki, utworzonych w ramach realizacji programu „Maluch +” 2022–2029, będzie dofinansowane przez kolejne 3 lata, w kwocie 836 zł miesięcznie na jedno miejsce.

Zgodne z Rocznym Planem Pracy Żłobka oprócz codziennej pielęgnacji i opieki sprawowanej nad dziećmi, każdego dnia w Żłobku odbywały się tematyczne zajęcia edukacyjne organizowane przez opiekunki. Dzieci brały udział m.in. w Dniu Babci i Dziadka, Balu Karnawałowy, Walentynkach, Dniu Ziemi, Święcie Flagi, Pierwszym Dniu Lata, Święcie Rodziny połączone z I rocznicą powstania Żłobka. Prowadzone były również zajęcia wspomagające rozwój psychofizyczny dziecka: gimnastyczno-ruchowe, techniczne, plastyczne, umuzykalniające, uspołeczniające z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka. W miarę możliwości i dogodnych warunków pogodowych dzieci miały zapewniony pobyt na świeżym powietrzu, głównie na placu zabaw i na terenie rekreacyjnym „Glinianki” w Busku-Zdroju. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców w 2023 roku podjęto działania zmierzające do rozszerzenia oferty Żłobka o zajęcia z logopedii i rytmiki.

W Publicznym Żłobku „Malucholandia”, po jego rozbudowie, zatrudnionych jest 21 osób, w tym: dyrektor (1 etat), 12 opiekunek w pełnym wymiarze czasu pracy (12 etatów), pielęgniarka (0,5 etatu), a także personel administracyjny oraz obsługi.

6.2 Kultura

Buskie Samorządowe Centrum Kultury w Busku-Zdroju (BSCK)

Instytucja prowadzi wielokierunkową działalność kulturalną, oświatową i turystyczną. Jednostka podejmuje liczne działania mające na celu inicjowanie, pobudzanie i wspieranie różnorodnej aktywności promując zarówno kulturę lokalną, krajową jak i światową.

Podstawowe zadania skierowane do odbiorców wszystkich grup wiekowych:

- popularyzacja i promocja twórczości artystycznej;
- rozpoznawanie, rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych i turystycznych;
- kształtowanie wzorców aktywnego uczestnictwa w kulturze;

- organizowanie przedsięwzięć propagujących dorobek kulturalny gminy;
- organizowanie zróżnicowanych form edukacji artystycznej, kulturalnej, turystycznej i społecznej.

Buskie Samorządowe Centrum Kultury w Busku-Zdroju, zorganizowało w 2023 r. ponad 400 różnorodnych wydarzeń kulturalnych, kierowanych do mieszkańców, kuracjuszy i turystów o różnej wrażliwości artystycznej. Łącznie zorganizowano 86 koncertów, 34 wystawy, 45 prelekcji i spotkań autorskich, 25 pokazów teatralnych oraz ponad 80 warsztatów dla dzieci. W wydarzeniach organizowanych przez BSCK w 2023 r. udział wzięło łącznie prawie 93 tys. osób.

Najważniejsze, cykliczne wydarzenia kulturalne:

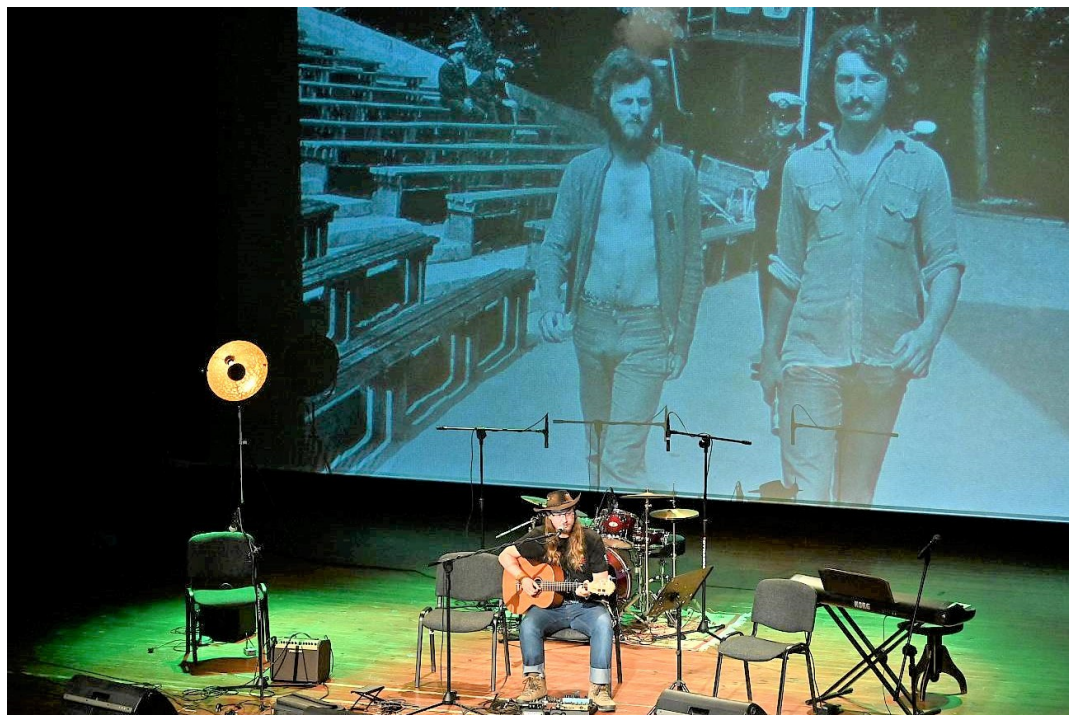
1. XXIX MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MUZYCZNY IM. KRYSTYNY JAMROZ (36 koncertów, 4 kawiarenki festiwalowe, odsłonięcie słoneczka festiwalowego z odlanym w mosiądzu imieniem i nazwiskiem Jacka Cygana, konkurs na plakat artystyczny oraz wystawa pn. „Wielkie Formaty”).

Zdjęcie 21. XXIX Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz

2. 15 OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL PIOSENKI IM. WOJTKA BELONA „NIECHAJ ZABRZMI BUKOWINA” (w koncercie konkursowym uczestniczyło 13 podmiotów.

Oprócz przesłuchań odbyły się występy zespołów „Wolna Grupa Bukowina”, „Mikroklimat”, koncert Ralpha Kamińskiego a także wystawa „Z biegiem czasu”).

Zdjęcie 22. Ogólnopolski Festiwal Piosenki in. Wojtko Belona „Niechaj zabrzmie bukowina”

Zdjęcie 23. Koncert Ralphe Kamińskiego na scenie BSCK

3. DNI BUSKA-ZDROJU 2023 (koncerty: Crossroad, GRUPY B.L.U.E, Tatiany Kopali, Rock Wolności, IRY, Zespołu ZEPSUŁ, Lanberry, Gromee, ponadto występy zespołów tanecznych i muzycznych, animacje dla dzieci, wioska indiańska, wystawa „Grom

w służbie Ojczyzny”, kiermasz, ogromne wesołe miasteczko i miasteczko gastronomiczne).

4. DZIEŃ DZIECKA Z BSCK 2023 (wesołe miasteczko, food tracki, prezentacje artystyczne Studia Mimesis oraz Grupy Wokalnej, spektakl interaktywny dla dzieci „Środowisko ponad wszystko”, Mini disco z elementami zumby i tańce animacyjne. Wydarzeniu towarzyszyły: kolorowy kącik sportowy, szkółka szczudlarska oraz warsztaty cyrkowe).

5. 47 BUSKIE SPOTKANIA Z FOLKLOREM (popularyzacja muzyki, śpiewu i tańców ludowych, artystyczna konfrontacja zespołów folklorystycznych oraz promocja kultury ludowej. W finale oceniono 69 prezentacji wykonawców folkloru ziemi świętokrzyskiej)

6. POLSKIE KULINARIA BUSKO-ZDRÓJ 2023 (Jarmark Norbertański, warsztaty i pokazy kulinarne, konferencja „Produkty lokalne i tradycyjne wysokiej jakości szansą na rozwój przedsiębiorczości inspirowanej dziedzictwem kulturowym”, warsztat rzemieślniczy „Małe owoce i warzywa z tkanin” oraz koncerty i pokazy taneczne).

7. DOŻYŃKI GMINNE (obrzędy dożynkowe, występ ludowej kapeli „Buskowanie”, koncert zespołów „Pozytywnie nakręcenie” oraz „TULIA”, zabawa taneczna z zespołem „Rytmix”).

8. XXXVIII PRZEGLĄD PLASTYKI „PONIDZIE 2023” (Wernisaż odbył się 17 listopada w Galerii Antresola. W przeglądzie wzięło udział 76 twórców z regionu Ponidzia).

9. XXVII OGÓLNOPOLSKI PRZEGLĄD FOTOGRAFICZNY „PONIDZIE 2023” (wystawy: Moja Prezentacja, Odkrywamy Ponidzie, Konkurs Busko-Zdrój Portret Miasta, Konkurs Portret w czerni i bieli oraz wystawa fotografii Zdzisława Beksińskiego. Łącznie w czasie wystawy można było oglądać ponad 300 prac ok. setki fotografików).

Działające przy BSCK **Kino Zdrój** wyemitowało 235 seansów filmowych dla ponad 14 tys. widzów. Ponadto Buskie Samorządowe Centrum Kultury realizowało zajęcia dla seniorów w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku dla 61 słuchaczy, a także współpracowało z sołectwami pomagając im w organizacji imprez o charakterze kulturalnym jak festyny, pikniki rodzinne, zabawy choinkowe i mikołajkowe czy zajęcia

aerobiku. Warto wspomnieć, że przy BSCK działa kilka grup artystycznych, w tym m.in.: zespół taneczny BSCK Perfekta Master, grupa teatralna „Hades”, zespół wokalny seniorów, orkiestra dęta oraz zespół śpiewaczy „Belferek”.

Od roku 2021 Buskie Samorządowe Centrum Kultury administruje największym produktem turystycznym gminy Busko-Zdrój jakim jest **Kompleks #TężniaBusko**. Osia jego działalności jest udostępnianie dla odwiedzających nowoczesnej tężni solankowej oraz prowadzenie domu zdrojowego z oranżerią, mini kawiarenką i sklepikiem z pamiątkami. Ofertę uzupełniającą stanowią liczne wydarzenia kulturalne, w tym koncerty, wystawy, warsztaty, spotkania i prelekcje. W okresie zimowego wyłączenia tężni zewnętrznej, na jej dziedzińcu uruchomiono lodowisko. W roku 2023 Kompleks #TężniaBusko odwiedziło ponad 260 tys. osób.

Zdjęcie 24. Kompleks #TężniaBusko – osoby korzystające z tężni zewnętrznej

W strukturze organizacyjnej BSCK działa również **Centrum Informacji Turystycznej**, które na bieżąco prowadzi kompleksową obsługę turystów i kuracjuszy, udzielając informacji na temat dostępnej w gminie bazy noclegowo-żywieniowej, atrakcji turystycznych, kulturalnych, sportowych i turystycznych. Pracownicy Centrum zajmują się także sprzedażą pamiątek, prowadzą badania ruchu turystycznego oraz bazę przewodników po regionie. W 2023 roku Centrum Informacji Turystycznej zorganizowało ponad 400

wydarzeń o charakterze turystyczno-rekreacyjnym w których uczestniczyło prawie 30 tys. osób.

Dodatkowym obiektem, administrowanym przez BSCK jest **Buska Galeria Sztuki Willa Polonia** otwarta po renowacji 21 kwietnia 2023 roku. BGS to miejsce, którego misją jest popularyzacja sztuki współczesnej jako istotnego elementu życia kulturalnego i społecznego. Galeria zorganizowała w 2023 r. wystawy indywidualne i zbiorowe z następujących dziedzin sztuki: malarstwo, rysunek, grafika, rzeźba, fotografia. W tym okresie przygotowała i zrealizowała 5 wystaw (1 wystawę zbiorową 11 artystów). Łącznie Galerię odwiedziło w 2023 r. ponad 3,5 tys. osób.

Oprócz działalności wystawienniczej w Galerii organizowane są spotkania z artystami, koncerty oraz warsztaty artystyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Prowadzone są także zajęcia dla szkół i przedszkoli w formule „Lekcja z Galerią”. Każda z form działalności edukacyjnej ma za zadanie ułatwić odbiorcy zrozumienie i akceptację sztuki współczesnej.

Zdjęcie 25. Buska Galeria Sztuki Willa Polonia

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju (M-GBP) prowadzi różnorodną działalność rozwijającą i zaspokajającą potrzeby czytelnicze, oświatowe, informacyjne i kulturalne mieszkańców gminy oraz gości przebywających na jej terenie. Pełni także funkcję biblioteki powiatowej.

W strukturze M-GBP znajduje się Biblioteka Główna w Busku-Zdroju, (Wypożyczalnia dla Dorosłych, Wypożyczalnia dla Dzieci i Młodzieży, Czytelnia oraz Czytelnia Internetowa „Planeta“) oraz filie biblioteczne w miejscowościach Dobrowoda, Kołaczkowice i Szaniec. Działalność filii w Szczaworyżu została zawieszona.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju gromadzi zbiory ze wszystkich dziedzin wiedzy, a także beletrystykę dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Księgozbiór biblioteki na koniec 2023 roku wynosił 85751 woluminy, co stanowiło 3 woluminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy.

W 2023 r. w bibliotece udostępniano następujące rodzaje zbiorów: książki, czasopisma, audiobooki, filmy na płytach DVD, gry komputerowe oraz gry planszowe.

Łączna liczba zbiorów specjalnych, tzn. audiobooków, filmów i gier planszowych wyniosła 2390 sztuk. Ponadto prenumerowano 8 tytułów czasopism, w tym dzienniki, tygodniki i miesięczniki. Biblioteka będąc w konsorcjum bibliotek województwa świętokrzyskiego, w roku 2023 udostępniała poprzez platformę LEGIMI ponad 80 tys. tytułów książek elektronicznych w formie e-book.

Zdjęcie 26. Festiwal Filmowy Watch Docs w M-GBP w Busku-Zdroju

W roku 2023 M-GBP zarejestrowała 3115 czytelników, a łączna liczba kont czytelników w bibliotece wyniosła na koniec roku 8708 osób. Ilość odwiedzin wyniosła ponad 53 tys. natomiast wypożyczeń ponad 82 tys. sztuk.

Zdjęcie 27. Tydzień Bibliotek w M-GBP – spotkanie z Agnieszką Mielech

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju zorganizowała w 2023 r. ponad 300 wydarzeń, w których wzięło udział ponad 5,5 tys. osób. Spośród cyklicznych imprez na szczególną uwagę zasługują: Noc Bibliotek, Kółko Brydżowe oraz Szkółka Brydżowa, Narodowe Czytanie, Tydzień Bibliotek oraz Dyskusyjny Klub Książki wspierany przez WBP w Kielcach, w ramach którego w 2023 r. odbyło się dwanaście spotkań tematycznych.

Zdjęcie 28. Narodowe Czytanie 2023 w buskim parku zdrojowym

Wśród innych wydarzeń warto wspomnieć 21 Objazdowy Festiwal Filmowy Watch Docs zorganizowany przy wsparciu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Digital Kids Mobile – cyfrowy plac zabaw przy wsparciu Goethe Institut, lekcje biblioteczne, rozgrywki gier planszowych, pokazy multimedialne, happeningi, a także głośne czytanie bajek i lektur dla najmłodszych. Ponadto we wrześniu 2023 r. zrealizowano projekt sfinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pod nazwą „Książka balsamem dla duszy i lekiem dla ciała” – cykl warsztatów z Jackiem Łapińskim.

Zdjęcie 29. Spotkanie w M-GBP w Busku-Zdroju z Wojciechem Kossakowskim

Realizując swoje zadania statutowe biblioteka współpracuje z wieloma podmiotami lokalnymi i krajowymi. W zakresie szkoleń, wsparcia merytorycznego i grantowego są to przede wszystkim Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Sieć LABIB, Instytut Książki, a także Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach, biblioteki publiczne w ościennych gminach i wszystkie biblioteki na terenie powiatu buskiego. W ramach współpracy z Instytutem Książki w 2023 r. przeprowadzono akcję pn. „Mała Książka - wielki człowiek” polegającą na wręczaniu wyprawek (książek oraz kart czytelnika) dzieciom do lat 3. Do końca roku przekazano 79 takich wyprawek.

6.3. Sport i rekreacja

W celu realizacji zadań gminy w sferze kultury fizycznej działa Buski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Busku-Zdroju (BOSiR), który funkcjonuje w formie jednostki budżetowej.

Podstawowymi celami i zadaniami BOSiR są:

- popularyzacja, rozwój i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i rekreacji,
- tworzenie optymalnych warunków do rozwoju sportu,
- umożliwianie mieszkańcom miasta i gminy Busko-Zdrój doskonalenia umiejętności i zainteresowań sportowych, a także aktywnego spędzania czasu wolnego.

Zadania te, realizowane są przez BOSiR poprzez organizację wydarzeń sportowych i rekreacyjnych. W tym celu jednostka współpracuje ze szkołami, klubami sportowymi, stowarzyszeniami i zewnętrznymi podmiotami. Do zadań realizowanych przez BOSiR należy również udostępnianie i bieżące utrzymanie bazy sportowo-rekreacyjnej oraz nadzór nad prawidłową eksploatacją administrowanego mienia.

Główne obiekty, na których BOSiR realizuje swoje zadania to: Pływalnia Miejska im. Stefana Komendy, Stadion Miejski, Zespół Boisk Wielofunkcyjnych „Orlik 2012”, Park Linowy „Małpi Gaj”, Tereny rekreacyjne (m.in. Skatepark, Karabosy, Glinianki), Zbiornik Retencyjno-Rekreacyjny w Radzanowie oraz gminne place zabaw. Łącznie w 2023 r. w zarządzie lub administracji jednostki znajdowały się 62 obiekty sportowe i tereny rekreacyjne, położone na obszarze 40 hektarów.

Pływalnię Miejską w 2023 r. odwiedziło ponad 26 tys. osób, które uczestniczyły w różnorodnych formach aktywności fizycznej. Najważniejsze zajęcia sportowo-rekreacyjne, zorganizowane na tym obiekcie to:

zawody Dużej i Małej Świętokrzyskiej Ligi Pływackiej, zajęcia nurkowe dla dzieci, wodny tor przeszkód, zajęcia sportowe Fitness, Aqua Aerobic, Mikołajkowe Pływanie i Zawody Pływackie, oraz Buski Maraton Pływacki. Dodatkowo były tu realizowane zajęcia pływackie w ramach lekcji wychowania fizycznego oraz ministerialnego programu „Umiem Pływać” dla dzieci z klas I-III szkół podstawowych oraz bezpłatne zajęcia ruchowe dla członków Klubu Seniora.

W 2023 r. z basenu korzystały ponadto kluby sportowe UKS „Marlin” i MUKS „UNIA” Busko-Zdrój a także strażacy, weterani wojenni oraz uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej w Busku-Zdroju.

Zdjęcie 30. Zajęcia z nurkowania na Pływalni Miejskiej im. S. Komendy

Wiele imprez zorganizowano na **Stadionie Miejskim**, w tym II edycję Półmaratonu Buskiego w którym udział wzięło 150 zawodników, Buski Festiwal Sportu podczas którego odbyło się uroczyste otwarcie obiektu po modernizacji, Buski Dzień Sportu oraz XVI Gminne Biegi Przełajowe. Ponadto realizowano liczne zajęcia sportowe i rozgrywki ligowe w piłce nożnej, prowadzono szkółkę tenisową, zajęcia i treningi prowadzone przez buskie kluby sportowe oraz obozy sportowe organizowane dla podmiotów zewnętrznych. Z przygotowanej bazy sportowej oraz nowo powstałego kompleksu administracyjno-szatniowego w 2023 r. skorzystały 22 przyjezdne zespoły sportowe.

Zdjęcie 31. Trening KS Athletics na bieżni Stadionu Miejskiego w Busku-Zdroju

Zdjęcie 32. Buski Festiwal Sportu i otwarcie Stadionu Miejskiego po rewitalizacji w dniu 3 czerwca 2023 r. – na zdjęciu kapitanowie drużyn piłkarskich - parlamentarnej i samorządowej - Minister Sportu i Turystyki, Kamil Bortniczuk oraz Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój, Waldemar Sikora

Zdjęcie 33. Półmaraton Buski – zawodnicy na trasie wyścigu

Do wydarzeń zorganizowanych w obrębie Zespołu Boisk Wielofunkcyjnych „Orlik 2012” należały m.in. Wakacyjny Turniej Dzikich Drużyn kat. pow. 18 lat oraz zajęcia sportowo-rekreacyjne na lodowisku sztucznym „Biały Orlik”. W okresie od kwietnia do listopada 2023 r. z boisk „Orlik 2012” skorzystało bezpłatnie blisko 7 tys. osób.

Wśród imprez zorganizowanych na terenach rekreacyjnych, w tym gł. Skateparku warto wyróżnić m.in. Holi Święto Kolorów, Runmageddon Kids, Turnieje Par Męskich oraz Par Mieszanych BOSIR Arena Cup, Młodzieżowy Festiwal Sportów Miejskich oraz Dni Baniek Mydlanych.

Zdjęcie 34. Młodzieżowy Festiwal Sportów Miejskich w Busku-Zdroju

6.4. Polityka społeczna

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju realizuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Ośrodek w swojej pracy wykorzystuje instrumenty pomocy społecznej w postaci pracy socjalnej, świadczeń pieniężnych, a także świadczeń niepieniężnych.

W strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju funkcjonują placówki wsparcia dziennego tj.: Świetlica Środowiskowa oraz Klub Seniora, a także Noclegownia, w której może przebywać 10 osób (mężczyzn). W 2023 r.

z pobytu w noclegowni korzystało średnio 8 osób dziennie, w tym 3 osoby przebywały systematycznie. W zasobach Miasta i Gminy Busko-Zdrój nie ma domów i schronisk dla osób bezdomnych. W związku z potrzebą umieszczenia osób bezdomnych w schronisku, Ośrodek skierował i pokrywał koszty pobytu 2 bezdomnych w ww. placówce. Ponadto Ośrodek współfinansował pobyt 25 dzieci w pieczy zastępczej.

Zdjęcie 35. Stoisko Klubu Seniora podczas kiermaszu świątecznego w Busku-Zdroju (fot. M-GOPS w Busku-Zdroju)

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju koordynował i monitorował realizację programów, takich jak:

- **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Busko-Zdrój na lata 2021-2025**, którego głównym celem było zwiększenie świadomości społecznej w tematyce przemocy, jako podstawa do jej przeciwdziałania;
- **Program Wspierania Rodziny w Gminie Busko-Zdrój na lata 2022-2024**, którego głównym celem było rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- **Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 r.** - celem programu była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Świadczenie teleopieki realizowane było dzięki korzystaniu z opasek telemedycznych (opaski „SOS”);

➤ **Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023** - głównym celem programu było wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników programu, którymi były dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz dorosłe osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wsparciem zostało objętych 6 dzieci i 24 osoby dorosłe;

➤ **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025.**

Środki finansowe przeznaczone na bieżącą działalność M-GOPS w 2023 roku zostały wydatkowane w wysokości **26 248 329,04 zł.**

Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) w Busku-Zdroju został powołany w celu realizacji zadań pomocy społecznej zleconych przez administrację rządową. Celem działalności jednostki jest stworzenie systemu wsparcia społecznego dla osób przewlekle chorych psychicznie i osób z niepełnosprawnością intelektualną m.in. poprzez podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnej egzystencji, stworzenie warunków sprzyjających autonomii, samodzielności i zaradności podopiecznych oraz zapobieganie izolacji i wykluczeniu społecznemu.

W 2023 roku przeprowadzono wiele inicjatyw ukierunkowanych na aktywizację społeczną uczestników, poprawę ich jakości życia oraz większą integrację ze środowiskiem. Specjalny nacisk kładziono na wysoki poziom usług wspierająco-aktywizujących świadczonych w ŚDS, precyzyjne i profesjonalne wykonywanie zadań, efektywną realizację założonych celów oraz bezpieczeństwo uczestników, a przy tym aktywizację dopasowaną do ich indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych.

W 2023 roku przeprowadzono generalny remont trzech pomieszczeń terapeutycznych w ŚDS, w tym remont sali ćwiczeń, pracowni komputerowej i pokoju wyciszeń. Dodatkowo do wyżej wymienionych pomieszczeń zakupiono elementy wyposażenia, które sprawiły, że stały się one funkcjonalne, wygodne, dostosowane do potrzeb uczestników, a tym samym poprawiły, jakość świadczonych usług. Środki finansowe w wysokości 62 500,00 zł na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i realizację ww. zadania pozyskano z budżetu Wojewody z rezerwy celowej.

Środki finansowe przeznaczone na bieżącą działalność ŚDS z budżetu Wojewody w 2023 roku zostały wydatkowane w wysokości 546 631,82 zł.

6.5. Ochrona zdrowia

W skład **Samodzielnego Publicznego Zespołu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Busku-Zdroju** wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

1. Przychodnia Rejonowa Nr 1 w Busku-Zdroju , ul. Sądowej 9,
2. Przychodnia Rejonowa Nr 2 w Busku-Zdroju, os. Sikorskiego 10,
3. Ośrodek Zdrowia w Dobrowodzie, Dobrowoda 24,
4. Ośrodek Zdrowia w Kołaczkowicach, Kołaczkowice 11.

SPZPOZ w Busku-Zdroju realizuje świadczenia zdrowotne z rodzaju podstawowej opieki zdrowotnej przede wszystkim dla mieszkańców z terenu Miasta i Gminy Busko-Zdrój. Zakres świadczeń zdrowotnych obejmuje: świadczenia lekarza POZ (23 565 zadeklarowanych pacjentów), świadczenia pielęgniarki POZ (23 191 zadeklarowanych pacjentów), świadczenia pielęgniarki szkolnej (2 470 uczniów), świadczenia położnej POZ (10 174 zadeklarowanych pacjentów) oraz transport sanitarny w POZ. W ten sposób realizowany jest kompletny zakres świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej jaki przewidują przepisy prawa. Dodatkowo od 1 grudnia 2023 roku Zakład realizuje opiekę koordynowaną z zakresu kardiologii.

W 2023 r. w SPZPOZ zrealizowano:

- 100 737 porad lekarskich, w tym 824 wizyt domowych, przyjęto w gabinetach 77 882 pacjentów (77,31%) i udzielono 22 855 teleporad (22,69%),
- 98 274 porad udzielanych przez pielęgniarki środowiskowe (m.in.: wizyty patronażowe, wizyty domowe, świadczenia diagnostyczne, pielęgnacyjne, lecznicze, rehabilitacyjne); pielęgniarki POZ dodatkowo samodzielnie wypisały 20 433 recept dla pacjentów oraz 406 wniosków o wyroby medyczne,
- 15 602 porad udzielanych przez pielęgniarki szkolne (m.in.: testy przesiewowe uczniów, świadczenia pomocy doraźnej, świadczenia i zabiegi wykonane na podstawie zleceń lekarskich u uczniów przewlekle chorych, profilaktykę fluorkową),
- 1 567 porad, wizyt patronażowych i edukacyjnych oraz cytologii położnej POZ,
- 14 590 czynności wykonanych w gabinecie zabiegowym (m.in.: iniekcje dożylnie, iniekcje domięśniowe, testy combo, pomiary ciśnień, szczepienia, zakładanie opatrunków, usuwanie kleszczy, profilaktykę),
- 9 258 czynności wykonane przez pielęgniarki poradni dziecięcej (m.in.: szczepienia, badania profilaktyczne, testy przesiewowe, testy crp, testy combo); dodatkowo pielęgniarki poradni samodzielnie wypisały 439 recept dla pacjentów,
- 3 280 badań USG,

- 2 658 badań EKG,
- 35 badań spirometrycznych,
- 140 usług transportu sanitarnego.

Personel medyczny Zakładu w 2023 roku wykonał 255 szczepień przeciw Covid-19 i 991 testów antygenowych na obecność wirusa SARS-COV-2.

W roku 2023 Zakład realizował programy profilaktyczne, z których skorzystało blisko 20% populacji zapisanych pacjentów (4 667 osób). Były to m.in.:

- Program profilaktyki gruźlicy (umowa z NFZ) - z programu skorzystało 1 776 osób;
- Program profilaktyki raka szyjki macicy - pobranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego przez położną POZ (umowa z NFZ) - z programu skorzystało 79 osób;
- Szczepienia przeciw grypie – ze szczepień skorzystało 562 osoby;
- Program profilaktyki chorób układu krążenia (umowa z NFZ) - z programu skorzystało 1 402 osoby;
- Szczepienia przeciwko HPV (umowa z NFZ) - ze szczepień skorzystało 189 osób;
- Bezpłatne konsultacje w gabinecie dietetycznym - przyjęto 352 osoby;
- Bezpłatne konsultacje w gabinecie onkologicznym - z konsultacji skorzystało 307 osób.

Wszystkie jednostki organizacyjne wchodzące w skład Zakładu spełniają wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Zakład posiada kompletne wyposażenie w zakresie aparatury i sprzętu medycznego. Dodatkowo w ostatnim czasie zakupiono aparat Holter ciśnieniowy, aparat Echokardiograf (echo serca) i bieżnię kardiologiczną wraz z oprogramowaniem, co umożliwiło utworzenie odrębnej pracowni kardiologicznej w ramach opieki koordynowanej z zakresu kardiologii. Istotną inwestycją w 2023 roku była także wymiana sieci teleinformatycznej i rozbudowa serwerowni w Przychodni Rejonowej Nr 1 w Busku-Zdroju, co zwiększyło m.in. bezpieczeństwo informatyczne.

6.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Działalność w ramach pożytku publicznego Gminy Busko-Zdrój oparto na Rocznym Programie Współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami o których mowa art. 3 ust 3 ustawy z 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie określonym Uchwałą Nr LIV/655/2022 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 24 listopada 2022r.

W ramach realizacji powyższego programu Gmina Busko-Zdrój ogłosiła w 2023r. cztery otwarte konkursy na realizację zadań publicznych, w wyniku których 15 organizacji pożytku publicznego zrealizowało 19 zadań publicznych w 6 ustawowych sferach działalności pożytku publicznego zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela 10. Zadania publiczne zrealizowane w 2023r. w trybie otwartego konkursu ofert

Lp.	Strefa zadań	Liczba zrealizowanych zadań	Wartość dofinansowania
1.	Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej	1	125 000,00 zł
2.	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	11	445 000,00 zł
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	4	264 162,00 zł
4.	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	1	15 000,00 zł
5.	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	1	5 978,34 zł
6.	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	1	1 017 113,68 zł
Razem		19	1 872 254,02 zł

W 2023 r. określono następujące priorytetowe zadania publiczne:

1. w sferze ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej:

- Poprawa jakości świadczeń z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej w Gminie Busko-Zdrój.

2. w sferze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinach: piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa, lekkoatletyka, pływanie, boks, sztuki walki.
- Udział buskich zespołów sportowych w rozgrywkach ligowych.

3. w sferze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:

- Prowadzenie stałych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
- Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia w środowisku lokalnym, prowadzenie zajęć terapeutycznych z osobami uzależnionymi od alkoholu i narkotyków.

Realizacja priorytetowych zadań publicznych

W ramach zadań publicznych gmina Busko-Zdrój dofinansowała jedno z najważniejszych projektów które zostało zrealizowane przez Fundację Gospodarczą św. Brata Alberta w Kielcach pn. „Poprawa jakości świadczeń z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej w Gminie Busko-Zdrój” który został zgłoszony w sferze ochrony i promocji zdrowia. 58 mieszkańców z Gminy Busko-Zdrój zostało objętych opieką paliatywną oraz fizjoterapią. Fundacja otrzymała z tego tytułu 125 000,00 zł.

Kolejne zadania priorytetowe w sferze sportu zrealizowano zgodnie z poniższą tabelą. Na ich realizację w 2023r. przekazano 415 000,00 zł.

Tabela 11. Zadania priorytetowe w sferze sportu

Lp	Nazwa zadania	Nazwa organizacji
1.	Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: piłka nożna	Stowarzyszenie AKS 1947 Busko-Zdrój Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Football Academy Kopernikus Busko-Zdrój
2.	Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: pływanie	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Unia przy Pływalni Miejskiej w Busku-Zdroju
3.	Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo	Bokserki Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Ring”

	w dziedzinie: boks	
4.	Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: piłka ręczna	Stowarzyszenie KS Handbalove Busko
5.	Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: lekkoatletyka	Klub Sportowy ATHLETICS Busko-Zdrój
6.	Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: sztuki walki	Buski Klub Kung-Fu Yantai
7.	Udział buskich zespołów sportowych w rozgrywkach ligowych	Stowarzyszenie AKS 1947 Busko-Zdrój Stowarzyszenie KS Handbalove Busko Buskie Stowarzyszenie Futsalu Busko-Zdrój

Ostatnią grupę zadań priorytetowych stanowią 4 projekty zgłoszone w sferze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, na których realizację przeznaczono łącznie 264 162,00 zł:

1. Prowadzenie stałych zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu – zadanie zrealizowane przez Buski Ośrodek Terapii i Profilaktyki Uzależnień.
2. Prowadzenie stałych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii – świetlica zajęciowa zadanie zrealizowane przez Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka, Hufiec Busko-Zdrój.
3. Organizacja zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień, dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Busko-Zdrój, w szczególności pochodzących z rodzin zagrożonych alkoholizmem, a także będących w trudnej sytuacji materialnej, bytowej lub społecznej. Zadanie zostało zrealizowane przez Bokserski Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „RING” Busko-Zdrój.
4. Organizacja zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień, dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Busko-Zdrój, w szczególności pochodzących z rodzin zagrożonych alkoholizmem, a także będących w trudnej sytuacji materialnej, bytowej lub społecznej. Zadanie zostało zrealizowane przez Stowarzyszenie Amatorski Klub Sportowy 1947 Busko-Zdrój.

Zdjęcie 36. „Prowadzenie stałych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii – świetlica zajęciowa”

Zdjęcie 37. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: piłka nożna”

Zdjęcie 38. „Udział buskich zespołów sportowych w rozgrywkach ligowych”

Zdjęcie 39. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: sztuki walki”

Zdjęcie 40. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: pływanie”.

7. REALIZACJA STRATEGII, PLANÓW I PROGRAMÓW GMINY

Gmina Busko-Zdrój posiada i realizuje szereg przyjętych strategii, planów i programów opartych na uwarunkowaniach społeczno-ekonomicznych zmierzające do rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego.

7.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Busko – Zdrój na lata 2015-2025

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025 została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr III/25/2014 z dnia 30 grudnia 2014 r. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój została zaktualizowana, dostosowania do perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 - 2020 i przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr XXII/300/2016 z dnia 20 października 2016 r. Strategia opiera się na zmianach, jakie zaszły w ciągu ostatnich lat. Kieruje się wyzwaniami, którym trzeba będzie sprostać oraz wartościami, które należy umacniać i rozwijać. Przedmiotowy dokument wyznacza strategiczne cele rozwoju Gminy do roku 2025. Ujęto w nim zadania dotyczące różnych dziedzin życia społecznego w rozbiciu na konkretne projekty, które są zaplanowane do realizacji, realizowane lub zakończone. Aktualny dokument dostępny jest na stronie BIP UMiG Busko-Zdrój pod adresem: https://dl.umig.Busko.PL/uchwaly/2016/2016_XXII_300.pdf.

Strategia podlega procesowi ewaluacji. Kolejny monitoring realizacji Strategii zaplanowano na 2023 r.

7.2. Strategia Rozwoju Turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2021-2025

Rok 2023 jest trzecim rokiem wdrażania SRT Miasta i Gminy Busko-Zdrój 2021-2025, której główne założenia oparte są na czterech celach strategicznych, do których przypisano kilkadziesiąt zadań szczegółowych i uzupełniających.

W ramach realizacji Celu I - Zrównoważony rozwój turystyki oparty na poszanowaniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego – w 2023 r. zrealizowano i zakończono wiele inwestycji. Otwarto m.in.: po rewitalizacji stadion miejski wraz z nowym budynkiem szatniowo-administracyjnym (zad. I.1.5), oddano do użytku odrestaurowany budynek Buskiej Galerii Sztuki Willa Polonia (zad. I.1.4) oraz utworzono stoiska targowe przeznaczone na sprzedaż produktów regionalnych (zad. II.U.1.1). Zamontowano również 20 kamer w części uzdrowiskowej Buska-Zdroju dla poprawy bezpieczeństwa turystów

i kuracjuszy (zad. I.U.4.1). Dużą pulę zadań stanowiły działania w zakresie poprawy dróg, w tym m.in. III etap budowy ul. Wschodniej wraz z przebudową ulicy Partyzantów, wykonanie wyniesionych przejść dla pieszych w ramach przebudowy skrzyżowania ul. Armii Krajowej z ul. Bohaterów Westerplatte oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych na ul. Parkowej, 1-go Maja i Waryńskiego (zad. I.U.2.2). Wykonano również ścieżkę rowerową, stanowiącą przedłużenie istniejącego odcinka przy ul. Wschodniej (zad. I.2.3.).

W ramach realizacji zadań szczegółowych przypisanych do Celu II - Spójny system obsługi ruchu turystycznego i zróżnicowane produkty turystyczno-uzdrowiskowe - zespół badawczy z Sanatorium Bristol Art&Medical Spa zrealizował w 2023 r. pierwszy etap badań nad wykorzystaniem krenoterapii buską leczniczą wodą siarczkową w łagodzeniu objawów menopauzy (zad. II.2.1.). Organizowano również wiele imprez nawiązujących do potencjału Buska-Zdroju i upamiętniających jego tradycje uzdrowiskowe, w tym m.in. konferencję „Sól na rany” z towarzyszącym jej „Targiem solnym” czy Jarmark Norbertański towarzyszący 2-dniowemu wydarzeniu „Polskie Kulinaria 2023” zorganizowanemu wspólnie z Polską Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego Województwa Świętokrzyskiego (zad. II.3.3.). Na bieżąco prowadzony był także stały monitoring ruchu turystycznego i pobytu kuracjuszy.

Zdjęcie 41. Jarmark Norbertański na deptaku 1 Maja w Busku-Zdroju

W ramach realizacji Celu III - Efektywna komunikacja marketingowa stanowiąca podstawę kreowania pozytywnego wizerunku turystycznego i marki Buska-Zdroju - prowadzono kampanie promocyjne związane z uzdrowiskowym i turystycznym charakterem gminy. M.in. wyemitowano 10 odcinków programu telewizyjnego pn. „Sanatorium Miłości” (TVP) z lokowaniem miejscowości Busko-Zdrój (styczeń-maj), zrealizowano buski odcinek programu „TVP w Twoim Mieście” oraz studio plenerowe Radia eM relacjonujące na żywo „Dni Buska-Zdroju”. Wydano ponadto nowy zestaw poligraficzny – album promocyjny z notatnikiem (zad. III.1.1.)

Zdjęcie 42. Uczestnicy programu Sanatorium Miłości na planie w parku zdrojowym w Busku-Zdroju

W ramach promocji lokalnych przedsiębiorców działających w obszarze turystyki, rekreacji i lecznictwa wspólnie Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego zorganizowano przyjazdową wizytę studyjną SLAVIC B2BEAUTY (zad. III.1.2.). Nawiązano także współpracę w zakresie wzajemnej promocji turystyczno-kulturalnej z gminą Szydłów (zad. III.1.3.).

Zdjęcie 43. Uczestnicy wizyty studyjnej SLAVIC B2BEAUTY w Kompleksie #TężniaBusko

W ramach realizacji zadań szczegółowych przypisanych do ostatniego celu strategicznego - Rozwój przedsiębiorczości i partnerstw zbudowany na lokalnych zasobach - uczestniczono w szeregu szkoleń i konferencji, w tym w kilkudniowych warsztatach Związku Miast Polskich z kreowania marki Świętokrzyskie Uzdrowiska (zad. IV.U.2.1), a także konferencji „Współpraca-Innowacje-Turystyka Zrównoważona” zorganizowanej przez Polską i Regionalną Organizację Turystyczną (zad. IV.1.2).

Dla przedsiębiorców działających w branżach turystycznych i okołoturystycznych zorganizowano szkolenie w zakresie możliwości pozyskania dofinansowań w nowej perspektywie unijnej (zad. IV.3.4.), a w ramach angażowanie młodzieży w życie publiczne (zad. IV.U.4.1.) zwołano 5 sesji Rady Młodzieżowej I kadencji.

Zdjęcie 44. Konferencja Rad i Środowisk Młodzieżowych

Młodzież uczestniczyła ponadto w licznych szkoleniach i spotkaniach, w tym w szkoleniach organizowanych przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego czy Ogólnopolskiej Konferencji Młodzieżowych Rad i Środowisk Młodzieżowych. Dodatkowo buska młodzież zorganizowała konferencję zdrowotną i piknik przy udziale środków z Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy 2022-2033, złożyła swój projekt do budżetu obywatelskiego oraz podjęła Radę Młodzieżową z Ciechanowca, która przybyła do Buska-Zdroju z wizytą studyjną.

7.3. Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrowiska na lata 2021–2027

W Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ obowiązującej na mocy Uchwały Nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ wskazany został obszar uzdrowiskowy. W jego granicach znajdują się gminy dysponujące zasobami wód leczniczych: uzdrowiskowe Busko-Zdrój i Solec-Zdrój oraz Kazimierza Wielka (w trakcie budowy infrastruktury uzdrowiskowej) i Pińczów (starający się o wyznaczenie strefy uzdrowiskowej). Stąd też gminy określone w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ oraz część powiatów, na których gminy te są położone (Powiat Buski i Powiat Kazimierski), rozpoczęły współpracę w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrowiska (OSI ŚU). W dniu 14.07.2021 r. podpisane zostało porozumienie samorządowe, określające zasady współpracy dotyczące opracowania Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrowiska. Podjęte zostały również stosowne uchwały Rad Miejskich / Rad Gmin / Rad Powiatów w tym zakresie.

Opracowanie Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrowiska na lata 2022–2027 - strategii rozwoju ponadlokalnego, stanowiącej jednocześnie strategię Innych Instrumentów Terytorialnych jest niezwykle ważne zarówno w kontekście zarządzania spójnym i zintegrowanym rozwojem danego obszaru jak i możliwościami pozyskiwania środków zewnętrznych, zwłaszcza w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

W 2023 r. opracowana została Prognoza Oddziaływania na Środowisko Strategii Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrowiska na lata 2022–2027, którą poddano konsultacjom społecznym przez okres 21 dni w terminie 09-30.03.2023 r. Dnia 15.03.2023

r. Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach zaopiniował bez zastrzeżeń projekt Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego - Uchwałą nr 8043/23 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 2 listopada 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 7652/23 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie przyjęcia propozycji zmian z zapisach Kontraktu Programowego dla Województwa Świętokrzyskiego uwzględnił Partnerstwo OSI Świętokrzyskie Uzdrowiska w Kontrakcie Programowym Województwa. Zarząd zarezerwował środki w wysokości 8 820 507,00 euro na realizację kluczowych dla Partnerstwa OSI ŚU zadań.

Zakończenie prac nad dokumentem i jego przyjęcie zaplanowano w 2024 r.

7.4 Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój na lata 2022–2030

Miejski Obszar Funkcjonalny Busko-Zdrój został wskazany w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ obowiązującej na mocy Uchwały Nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Na podstawie ustawy o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz w związku z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 ze zm.) Rada Miejska w Busku-Zdroju (Uchwała nr XXXIV/406/2021 z dnia 27 maja 2021 r.) oraz Rada Miejska w Stopnicy (Uchwała Nr XVII/25/2021 z dnia 15 czerwca 2021 r.) przyjęły uchwały w sprawie wyrażenia woli podjęcia współpracy Gminy Busko-Zdrój z Gminą Stopnica / Gminy Stopnica z Gminą Busko-Zdrój celem współdziałania w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju oraz przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022-2030.

Dokument określa kierunki długofalowego rozwoju obszaru strategicznej interwencji, poprzez dążenie do osiągnięcia celów strategicznych: „Wysoka jakość życia mieszkańców” oraz „Silna gospodarka lokalna”. Strategia MOF Busko-Zdrój umożliwi skorzystanie z nowych instrumentów polityki regionalnej w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021–2027.

W 2022 r. Strategia MOF Busko-Zdrój została poddana konsultacjom społecznym, została również przekazana do uzgodnień Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Kielcach. Na podstawie tych opinii przystąpiono do prac nad Prognozą

Oddziaływania na Środowisko Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030.

7.5. Strategia Ponadlokalna dla Gmin: Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów i Tuczępy do roku 2030

Gminy Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów oraz Tuczępy na mocy podjętych Uchwał, podpisały Porozumienie Ponadlokalne „Na Szlaku” na rzecz opracowania i wdrażania Strategii Ponadlokalnej dla Gmin Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów i Tuczępy do roku 2030.

Celem porozumienia jest propagowanie partnerskiego modelu współpracy gmin, opracowanie oraz wdrożenie strategii ponadlokalnej z perspektywą do 2030 roku, a także podniesienie jakości administracji publicznej w zakresie realizacji projektów partnerskich. Wspólne działania obejmą m.in. poprawę infrastruktury edukacyjnej, rekreacyjnej, rewitalizację, gospodarkę wodno-kanalizacyjną, czy stworzenie wspólnego obszaru turystycznego.

W dniach od 16 marca 2023 r. r. do dnia 20 kwietnia 2023 r. Diagnoza Strategiczna oraz projekt Strategii Ponadlokalnej dla Gmin: Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów i Tuczępy do roku 2030 został poddany konsultacjom społecznym. Konsultacje miały na celu zapoznanie interesariuszy z dokumentami, poznanie opinii w sprawie prezentowanej Diagnozy i Strategii oraz zebranie uwag i propozycji w zakresie zapisów dokumentów.

W 2023 r. trwały również prace nad Prognozą Oddziaływania na Środowisko Strategii Ponadlokalnej dla Gmin Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów i Tuczępy do roku 2030 oraz projektem Strategii.

7.6. Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Busko-Zdrój na lata 2019-2039

Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Busko-Zdrój na lata 2019-2039 została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr XXV/304/2020 z dnia 15 września 2020 r. Przedmiotowy dokument określa długofalowe cele i działania zmierzające do wdrożenia i upowszechnienia elektromobilności na terenie Miasta i Gminy Buska-Zdroju. Ujęto w nim zadania dotyczące różnych dziedzin życia społecznego w rozbiciu na konkretne projekty. Każde ze wskazanych działań ma charakter rekomendacyjny sprzyjający osiągnięciu zamierzonych celów. Zaprezentowany w strategii katalog nie może

być traktowany, jako zamknięte zestawienie, ale raczej jako zestaw wytycznych, który w miarę pojawiania się nowych źródeł finansowania oraz rozwiązań technologicznych powinien być aktualizowany i poszerzany.

Strategia podlega procesowi monitorowania w okresach czteroletnich, w formie raportu z wdrażania Strategii Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Busko-Zdrój na lata 2019-2039. Kolejny monitoring realizacji Strategii zaplanowano na 2024 r.

7.7. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój na lata 2015–2025

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój na lata 2015–2025 (GPR) ma na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego, mającego istotne znaczenie dla gminy i jej rozwoju. Proces ten następuje poprzez realizację kompleksowych przedsięwzięć (uwzględniających aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny i środowiskowy), skoncentrowanych terytorialnie oraz prowadzonych w sposób zaplanowany oraz zintegrowany. Rada Miejska uchwałą nr XXX/424/2017 z dnia 29 czerwca 2017 r. przyjęła GPR do realizacji. Stanowi on spójny dokument strategiczny zawierający szereg działań zmierzających do poprawy życia mieszkańców. Dostępny jest na stronie BIP UMiG Busko-Zdrój pod adresem:

https://dl.umig.busko.pl/uchwały/2017/2017_XXX_424.pdf.

W Programie Rewitalizacji uwzględniono wielu interesariuszy i każdy z nich realizuje określone zamierzenia. Większość z wyznaczonych celów udało się już zrealizować, dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym w tym z Unii Europejskiej. Część z nich jest w trakcie realizacji - na różnym etapie zaawansowania. Realizacja niektórych, uwarunkowana jest dostępnością środków zewnętrznych, bez których Gmina nie miałaby możliwości realizacji wielu kosztownych przedsięwzięć.

Zgodnie z zapisami art. 22 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz zapisami części IV, rozdział 2, podrozdział 2.1 Uchwały Nr XXX/424/2017 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju dnia 29 czerwca 2017 r. monitoring realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025 będzie prowadzony nie rzadziej niż raz na 3 lata. Najbliższy monitoring GPR zaplanowano na 2024 r., zaplanowano również jego aktualizację i dostosowanie do perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021 - 2027.

7.8. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Busko-Zdrój na 2023 rok

Program uchwalany jest corocznie przez Radę Miejską, a realizacja zadań w nim określonych ma na celu zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom, zapobieganie zachorowaniom na wściekliznę oraz zmniejszenie populacji bezdomnych psów i kotów wolnożyjących poprzez sterylizację i kastrację oraz usypianie ślepych miotów. W ramach przedmiotowego Programu przeprowadzono 2 zabiegi sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących, dofinansowano w 50% 133 zabiegi sterylizacji i kastracji psów i kotów posiadających właściciela i zakupiono suchą karmę dla kotów wolno żyjących, którą przekazano społecznym karmicielom, udzielono dotacji celowej, stosownie do przepisów ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, Stowarzyszeniu Ochrony Zwierząt „DRUGA RADOŚĆ” z siedzibą przy ulicy Sienkiewicza 5 w Chmielniku na pomoc bezdomnym psom w zakresie opieki weterynaryjnej. Zapewniono również usuwanie z dróg i terenów publicznych rannych zwierząt poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych na podstawie umowy zawartej z lekarzem weterynarii.

Koszty realizacji ww. zadań w 2023 oku wyniosły 37 064,06 zł.

7.9. Program ochrony środowiska w 2023 r.

W roku 2023 w ramach działań wynikających z kompetencji zawartych w ustawie o odpadach wydane zostało 1 postanowienie-opinia dotyczącą zezwoleń na wytwarzanie odpadów. Z zakresu realizacji obowiązków wynikających z ustawy o ochronie przyrody zostało wydanych 27 decyzji dotyczące usunięcie drzew lub krzewów oraz 4 decyzje przeciw usunięciu drzew. Sporządzonych zostało 219 protokołów w związku ze zgłoszeniem zamiaru usunięcia drzew w Gminie Busko-Zdrój przez osoby fizyczne. Dopuszczono do eksploatacji 12 oczyszczalni ścieków.

Promując ochronę środowiska zorganizowano akcję sprzątania świata, jest to akcja prowadzona corocznie wiosną, której celem jest promowanie ochrony środowiska, rozszerzenia świadomości ekologicznej i życia w zgodzie z naturą. Motywem przewodnim roku 2023 było hasło „Zainwestuj w Naszą Planetę”. W akcję włączyli się mieszkańcy poszczególnych sołectw, dzieci ze szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Busko-Zdrój oraz Organizacje Społeczne działające na terenie gminy.

7.10. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Busko-Zdrój

Program został uchwalony przez Radę Miejską w Busku-Zdroju 21 czerwca 2011 roku i obejmuje lata 2011 – 2032. Od 2011 r. osoby zainteresowane posiadające wyroby zawierających azbest korzystają z pomocy gminy w zakresie bezpłatnego odbioru i utylizacji tych wyrobów. W 2023 roku usunięto 432,29,30 Mg wyrobów zawierających azbest ze 177 posesji za łączną kwotę 165 383,96 zł. Łączna ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest wyniosła 3443 ton z 1582 posesji.

7.11. Program opieki nad zabytkami

W roku 2023 r. opracowany został Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Busko-Zdrój na lata 2023-2026, przyjęty Uchwałą Nr LIX/720/2023 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 20 kwietnia 2023r. Wskazane w programie działania ukierunkowane są na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów.

Ponadto dokonano aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Busko-Zdrój Zarządzeniem Nr 67 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z dnia 04 maja 2023r. w sprawie aktualizacji kart adresowych zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Busko-Zdrój,

W roku sprawozdawczym ze środków budżetowych Gminy Busko-Zdrój udzielona została dotacja w łącznej kwocie 90 000,00zł (słownie: dziewięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych, wpisanych do rejestru zabytków, zlokalizowanych na terenie Gminy Busko-Zdrój, dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Wojciecha w Janinie, na dofinansowanie prac restauratorskich i aranżacyjnych w kaplicy pw. Matki Boskiej Anielskiej w Widuchowie, należącej do Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Wojciecha w Janinie – etap I.

Udzielono również dotacji współfinansowanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków dla:

- Parafii Rzymskokatolickiej pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Busku-Zdroju w wysokości do 393 000,00 zł (słownie: trzysta dziewięćdziesiąt trzy tysiące złotych 00/100) na zachowanie, zabezpieczenie i restauracje struktur zabytkowego zespołu kościoła cmentarnego św. Leonarda przy ul. Bohaterów

Warszawy w Busku-Zdroju, Uchwała Nr LXV/785/2023 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 14 września 2023r.

➤ Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Jakuba Starszego w Szczaworyżu w wysokości do 270 000,00 zł (słownie: dwieście siedemdziesiąt tysięcy złotych 00/100) na dofinansowanie prac konserwatorskich przy elewacji kościoła rzymskokatolickiego pw. Św. Jakuba Starszego w Szczaworyżu, Uchwała nr LXV/787/2023 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 14 września 2023r.

➤ Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Szańcu w wysokości do 337 000,00 zł (słownie: trzysta trzydzieści siedem tysięcy złotych 00/100) na dofinansowanie konserwacji gotyckiego krucyfiks z XV w. oraz neogotyckiego ołtarza głównego w kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Szańcu, uchwała nr LXV/786/2023 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 14 września 2023r. w sprawie udzielenia dotacji współfinansowanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych, wpisanych do rejestru zabytków, zlokalizowanych na terenie gminy Busko-Zdrój oraz uchwała Nr LXV/821/2023 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 24 listopada 2023r. zmieniająca uchwałę nr LXV/786/2023 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 14 września 2023r.

Na podstawie podjętych uchwał przekazano w roku 2023 r. na ww. cel dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Szańcu - 2% dofinansowania z budżetu Gminy Busko-Zdrój (Beneficjenta) tj. 6.878,00 zł (słownie: sześć tysięcy osiemset siedemdziesiąt osiem złotych 00/100) jako I płatność.

Opracowany został również Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Busko-Zdrój na lata 2023-2026, przyjęty Uchwałą Nr LIX/720/2023 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 20 kwietnia 2023 r.

Dokonano aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Busko-Zdrój Zarządzeniem Nr 67 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z dnia 04 maja 2023r. w sprawie aktualizacji kart adresowych zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Busko-Zdrój.

7.12. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

W 2023 r. na terenie gminy Busko-Zdrój realizowano Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy

Busko-Zdrój na 2023 rok przyjęty Uchwałą Nr LIV/650/2022 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 24 listopada 2022 r.

Zadania związane z realizacją ww. programów były finansowane ze środków uzyskanych przez gminę:

- z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydawanych przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2023 r. do budżetu Gminy Busko-Zdrój wpłynęło – 1 061 477,74 zł;

- z tytułu opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napojów nieprzekraczającej 300 ml tzw. „małpki”. W 2023 r. do budżetu Gminy Busko-Zdrój wpłynęło - 310 300, 00 zł.

Na zadania z zakresu realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Busko-Zdrój w 2023 roku wydatkowano kwotę 1 656 406,88 zł.

7.13. Plan gospodarki niskoemisyjnej

W 2023 roku Gmina Busko-Zdrój udzielała dotacji celowej na wymianę systemów grzewczych w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez modernizację indywidualnych kotłowni na terenie gminy Busko-Zdrój zostało wymienionych 34 systemy grzewczych, a łączna kwota dotacji wyniosła 165 900,00 zł.

Stare niskosprawne kotły zastąpione zostały:

- kotłami na paliwo gazowe w ilości 16 szt.,
- kotłami na pellet lub biomasę w formie drewna kawałkowego spełniającymi wymagania ekoprojektu w ilości 4 szt.,
- pompą ciepła w ilości 14 szt.

W 2023 r. 8 beneficjentów nie zrealizowało umów podpisanych z Gminą Busko-Zdrój.

W Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju funkcjonuje punkt konsultacyjno – informacyjny programu „Czyste Powietrze”. Dzięki uruchomieniu ww. punktu w roku 2023 za pośrednictwem gminy do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach przekazanych zostało:

- 30 wnioski z podstawowym poziomem dofinansowania,

- 24 wniosków z podwyższonym poziomem dofinansowania,
- 26 wniosków z najwyższym poziomem dofinansowania,
- 69 wniosków o płatność Beneficjentów z terenu gminy.

Ponadto zorganizowano 1 spotkanie konsultacyjne na temat możliwości pozyskania dofinansowania z rządowego programu „Czyste powietrze”, które miało miejsce w Centrum Aktywności Społecznej w Busku-Zdroju , ul. Boczna 6 w dniu 27.06.2023 r.

W 2023 roku kontynuowano czynności związane z wprowadzaniem danych do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB),

7.14. Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Busko -Zdrój

Zmiany klimatu wpływają na dynamikę rozwoju miasta i jakość życia jego mieszkańców. Aby się do nich dostosować a w dalszej perspektywie podejmować kroki łagodzące i zapobiegawcze, zrodziła się inicjatywa opracowania dokumentu wskazującego drogę jaką powinny pójść miasta, aby sprostać klimatycznym wyzwaniom. Stąd też konieczne jest opracowanie dokumentu strategicznego - „Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Busko-Zdrój”. Rada Miejska wyraziła wolę opracowania dokumentu - Uchwałą Nr LIX/716/2023 Rady Miejskiej W Busku-Zdroju z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia woli przystąpienia Miasta Busko-Zdrój do opracowania i wdrożenia Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Busko-Zdrój.

Potrzeba przygotowania Planu adaptacji wynika z kierunków polityki unijnej, tj. Strategii Unii Europejskiej w zakresie przystosowania się do zmian klimatu. Dokumentem stanowiącym punkt wyjściowy dla opracowania miejskich planów adaptacji jest Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Plan adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Busko-Zdrój będzie miał charakter lokalnego dokumentu strategicznego wyznaczającego m.in. ramy dla późniejszych przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko. Plan ten określi wrażliwość i podatność obszaru miejskiego na zmiany klimatyczne oraz jego potencjał adaptacyjny w tym zakresie.

Celem tworzenia Planu adaptacji jest zwiększenie zdolności adaptacyjnych Miasta wobec możliwości wystąpienia zagrożeń wynikających ze zmian klimatu. Dokument będzie służył pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwiązywanie najważniejszych problemów Miasta Busko-Zdrój wynikających ze zmian klimatu. Plan adaptacji stanowi jeden z obligatoryjnych załączników niezbędnych przy aplikowaniu o środki zewnętrzne

związane z działaniami na rzecz klimatu, w tym z Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027. Opracowywany dokument, będzie komplementarny z obowiązującymi już strategicznymi, planistycznymi oraz operacyjnymi dokumentami własnymi gminy, służącymi kształtowaniu i realizacji szeroko rozumianej polityki miejskiej.

W 2023 r. zrealizowany został etap diagnostyczny wraz z badaniem ankietowym, przeprowadzonym wśród mieszkańców Gminy Busko-Zdrój, stanowiący część przygotowywanego opracowania. W kolejnych etapach prac zostanie przeprowadzony proces planistyczny, związany z doбором działań adaptacyjnych i mitygujących dla miasta Busko-Zdrój. Dokument poddany zostanie konsultacjom społecznym, opiniowaniu, a następnie przyjęty do realizacji.

Realizując ujęte w omówionych dokumentach cele i działania Gmina Busko-Zdrój skutecznie pozyskiwała zewnętrzne środki finansowe z Unii Europejskiej (perspektywa finansowa 2014-2020) oraz krajowe. Ze środków tych realizowano ważne i potrzebne inwestycje (budowy, remonty dróg, remonty obiektów, termomodernizacje budynków użyteczności publicznych, gminnego zasobu mieszkaniowego i inne), projekty edukacyjne oraz społeczne.

W ramach tworzonych dokumentów strategicznych planowany jest długofalowy rozwój regionu - południa województwa świętokrzyskiego, co w znaczący sposób wpłynie na Gminę Busko-Zdrój i jakość życia jej mieszkańców. Nowe dokumenty strategiczne umożliwią aplikowanie o środki w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

7.15. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonowania Busko-Zdrój (MOF Busko-Zdrój)

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (ang. Sustainable Urban Plan Mobility - SUMP) to strategiczny dokument stanowiący koncepcję zrównoważonego i całościowego planowania mobilności miejskiej, kształtujący jakość życia, rozumianą jako atrakcyjność gospodarczą terenu, stan przestrzeni miejskiej/wiejskiej, dostępność i koszt świadczonych usług, sposoby i charakter przemieszczania się mieszkańców. SUMP ma za zadanie zaspokajać potrzeby mobilności mieszkańców, sektora przedsiębiorstw i pozostałych interesariuszy. Opiera się na istniejących praktykach planowania i uwzględnia zasady integracji, uczestnictwa i oceny.

Dokument zawiera wspólne, multimodalne, ekologiczne, spójne rozwiązania odpowiadające na potrzeby zainteresowanych grup interesariuszy w granicach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój.

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej jest koncepcją, która przyczyni się do osiągnięcia europejskich celów Unii Europejskiej w zakresie klimatu i energii. Skuteczne planowanie mobilności miejskiej może pomóc w realizacji powiązanych polityk europejskich i krajowych bezpośrednio na szczeblu lokalnym. W związku z tym, SUMP będzie dokumentem wymagany przy udziale w konkursach o dofinansowanie z środków Unii Europejskiej z Perspektywy Finansowej 2021-2027.

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej ma na celu stworzenie miejskiego systemu transportu, poprzez spełnienie następujących celów:

- 1) zapewnienie wszystkim mieszkańcom takich opcji transportowych, które umożliwiają dostęp do kluczowych celów podróży i usług,
- 2) poprawę stanu bezpieczeństwa,
- 3) przyczynia się do redukcji zanieczyszczenia powietrza i hałasu, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz konsumpcji energii,
- 4) poprawę wydajności i efektywności kosztowej transportu osób i towarów,
- 5) pozytywny wpływ na atrakcyjność i jakość środowiska miejskiego z korzyścią dla mieszkańców, gospodarki oraz społeczności jako całości.

SUMP jest dokumentem, który został opracowany dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój z pełną diagnozą głównych problemów i wyzwań w zakresie zrównoważonej mobilności, uwzględniając identyfikowane powiązania funkcjonalne, współpracę jednostek samorządu terytorialnego w obszarze organizacyjnym i inwestycyjnym, ukierunkowanym na usprawniające zmiany i działania proklimatyczne. Do dokumentu została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko, będącą elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Rada Miejska w Busku-Zdroju przyjęła dokument Uchwałą nr LIX/717/2023 z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój”.

8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Na podstawie Ustawy o obronie Ojczyzny, na wniosek Wojskowego Centrum Rekrutacji w Busku-Zdroju wydano:

- 7 decyzji nakładających obowiązek świadczeń rzeczowych,
- 9 decyzji nakładających obowiązek świadczeń osobistych,
- 6 decyzji uchylających świadczenia rzeczowe,
- 11 decyzji uchylających świadczenia osobiste.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 lutego 2023 r., w sprawie kwalifikacji wojskowej oraz Obwieszczeniem Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej na terenie województwa świętokrzyskiego w 2023 r. w dniach od 12-19 czerwca 2023 na terenie Miasta i Gminy Busko-Zdrój została przeprowadzona kwalifikacja wojskowa dla 137 mężczyzn z rocznika 2004 i 7 mężczyzn z rocznika 1999-2003 oraz 10 kobiet z rocznika 1999-2004 i 2 z rocznika 1983. Celem kwalifikacji wojskowej było ustalenie zdolności do czynnej służby wojskowej osób podlegających temu obowiązkowi oraz osób zgłaszających się w trybie ochotniczym do pełnienia służby wojskowej, które ukończyły 18 rok życia.

Straż Miejska w Busku - Zdroju w 2022 roku liczyła 8 osób, tj. komendant staży i 7 strażników miejskich. Służby porządkowe Urzędu na bieżąco wykonują obowiązki w zakresie kontroli przestrzegania przepisów ruchu drogowego, regulowania opłat za parkowanie, przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz warunków ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Do Sądu Rejonowego w Busku-Zdroju łącznie skierowano 51 wniosków o ukaranie, w zakresie:

- wykroczeń przeciwko spokojowi i porządkowi publicznemu - 22,
- wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego - 1,
- ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - 1,
- wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji - 15,
- wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej - 1,
- wychowania w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - 10,
- z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - 1.

W 2023 r. strażnicy miejscy nałożyli 483 mandatów karnych na kwotę 83000 zł.

Tabela 12. Kategoria wykroczeń - mandaty karne w 2023 r.

Lp.	Kategoria wykroczeń - mandaty karne	Liczba mandatów	Kwota mandatów
1.	wykroczenia przeciwko spokojowi i porządkowi publicznemu	11	2 300 zł
2	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	19	3 700 zł
3.	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	269	47 750 zł
4.	Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	2	200 zł
5.	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	7	400 zł
6.	aktów prawa miejscowego	6	700 zł
7.	z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	11	1050 zł
8.	z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	153	26 100 zł
9.	z ustawy o odpadach	5	800 zł
	Razem	483	83 000 zł

W 2023 r. Straż Miejska przyjęła telefonicznie do realizacji 584 zgłoszenia interwencji w zakresie:

- bezdomnych zwierząt - 244,
- zagrożeń w ruchu drogowym - 131,
- zakłócenia porządku publicznego i spokoju - 37,
- ochrony środowiska - 49,
- zagrożeń życia i zdrowia - 14,
- awarii technicznych - 1,
- pozostałe -108.

Wobec 481 sprawców wykroczeń zastosowano środki oddziaływania wychowawczego.

Tabela 13. Liczba pouczeń i rodzaj środków oddziaływania wychowawczego w 2023 r.

Lp.	Struktura środków oddziaływań wychowawczych	Liczba pouczeń
1.	wykroczenia przeciwko spokojowi i porządkowi publicznemu	8
2.	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	15
3.	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	393
4.	Ustawy o ochronie zwierząt	1
5.	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	3
6.	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	19
7.	o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	1
8.	O ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu	1
9.	z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	33
10.	z ustawy o odpadach	7
	Razem	481

Łącznie strażnicy miejscy w 2023 roku ujawnili 1015 wykroczeń, z czego w 483 przypadkach na sprawców nałożyli grzywny w drodze mandatów karnych, co stanowi 47,5%, w 481 przypadkach zastosowali wobec sprawców środki oddziaływania wychowawczego, co stanowi 47,4%, oraz sporządzili 51 wniosków o ukaranie względem sprawców wykroczeń, co stanowi 5,1%.

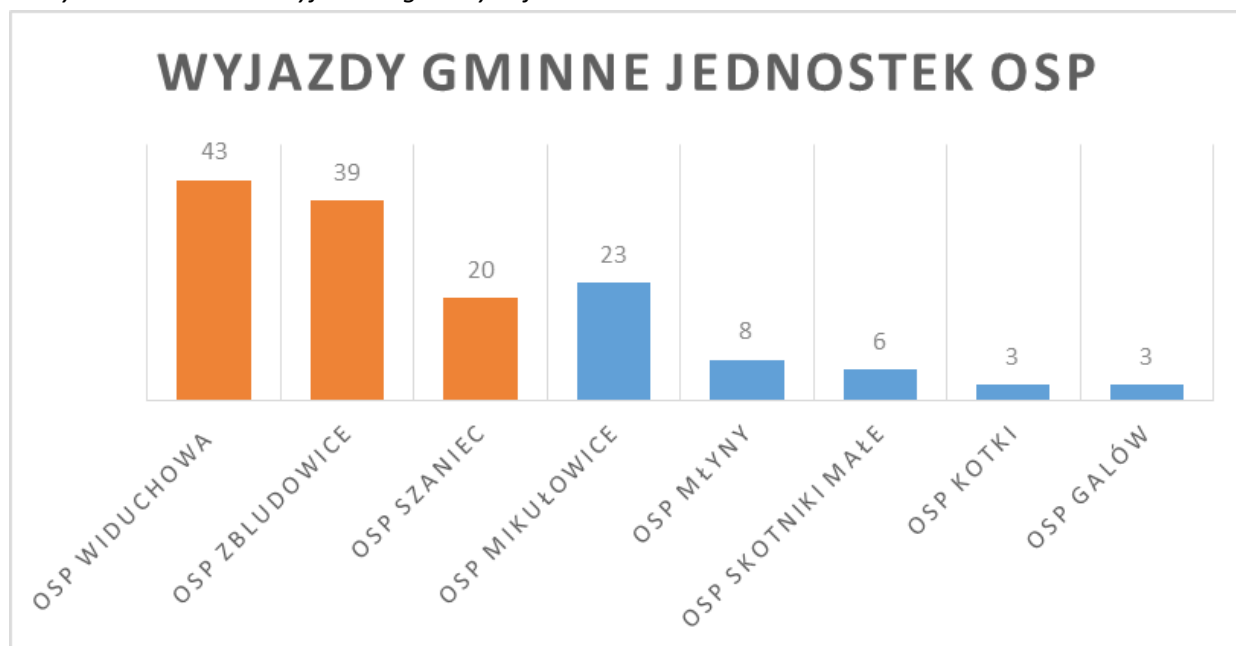
Strażnicy miejscy w 2023 roku zabezpieczali różnego rodzaju imprezy, festyny, uroczystości w liczbie 14. Przeprowadzili kontrole wywozu nieczystości ciekłych w 493 posesjach. W 2023r w związku z sezonem grzewczym przeprowadzili 123 kontrole palenisk domowych oraz jakości stosowanych paliw do kotłów. Strażnicy miejscy odłowili i przekazali do schroniska 10 bezdomnych psów oraz wystawili 623 wezwania do wniesienia opłaty dodatkowej w związku z brakiem opłaty za parkowanie pojazdu w strefie płatnego parkowania. Dostarczyli również 8453 decyzje podatkowe mieszkańcom Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

Na terenie Gminy Busko-Zdrój zarejestrowanych jest 18 stowarzyszeń Ochotniczych Straży Pożarnych.

Jednostki OSP Szaniec, OSP Zbludowice oraz OSP Widuchowa włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i współdziałają w tym zakresie z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej (KP PSP) w Busku-Zdroju.

W 2023 roku jednostki OSP z terenu Gminy Busko-Zdrój włączone do KSRG uczestniczyły w 102 wyjazdach do akcji ratowniczo-gaśniczych. Jednostki, które są poza tym systemem uczestniczyły w 43 zdarzeniach. 10 jednostek OSP z terenu gminy Busko-Zdrój nie brało udziału w żadnej akcji ratowniczej i nie były dysponowane do działań przez Stanowisko Kierowania KP PSP w Busku-Zdroju.

Wykres 2. Struktura wyjazdów gminnych jednostek OSP w 2023 roku

W ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej gmina stosownie do posiadanych sił i środków pokrywała min.: koszty wyposażenia i utrzymania sprzętu i obiektów strażnic, ubezpieczenia środków transportu i członków OSP, a także badań lekarskich strażaków ratowników i kandydatów na strażaków ratowników OSP.

Wydatki dotyczyły należności za media (prąd, gaz, woda, ścieki, śmieci), usługi remontowe i bieżącego funkcjonowania OSP, do których zalicza się zakup paliw i wyposażenia, części zamiennych itp., okresowych badań lekarskich, ubezpieczeń osobowych i środków transportowych, wypłatę ekwiwalentu za udział strażaka ratownika w akcjach i działaniach ratowniczych oraz szkoleniach, a także utrzymanie bieżące strażnic OSP.

Na zapewnienie gotowości bojowej i funkcjonowanie OSP w 2023 roku Gmina Busko-Zdrój wydatkowała łącznie środki finansowe w wysokości ~ 437.616 zł.

Gmina realizuje też obowiązek zawarcia porozumienia o współpracy ze wszystkimi OSP działającymi na jej terenie, wynikający z art. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 233).

W roku 2023 zawarto 2 porozumienia z OSP o uregulowanym statusie prawnym, tj. z OSP w Szańcu i Mikułowicach. Łącznie umowy zawarto z 10 jednostkami OSP, pozostałe 8 jednostek nadal nie zgłosiło, że ma uregulowany stan prawny (nieaktualne wpisy w KRS), dlatego umowy o współpracy zostaną zawarte po aktualizacji danych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W związku z uzyskaniem przez Gminę Busko-Zdrój dofinansowania z Programu ochrony interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz likwidacji skutków pokrzywdzenia przestępstwem, Priorytet I: Ochotnicze Straże Pożarne i zawartą z Ministrem Sprawiedliwości umową, dokonano zakupu wyposażenia ochrony osobistej w postaci bojowych ubrań ochronnych, butów i hełmów oraz centrali alarmowej, które przekazano jednostkom OSP Młyny, Skotniki Małe, Mikułowice i Widuchowa.

Wartość zadania	- 69.235,35 zł – 100%
Wartość dofinansowania	- 68.543,00 zł – 99%
Udział gminy	- 692,35 zł – 1%

W odpowiedzi na prośbę Burmistrza zaprzyjaźnionego miasta Chmielnik w Ukrainie zakupiono i w dniu 24.04.2023 r. przekazano autobus, jako rzeczową pomoc humanitarną Gminy Busko-Zdrój. Wartość darowizny- 29.520,00 zł.

9. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA GMINY

W 2023 r. Gmina Busko-Zdrój została uhonorowana licznymi nagrodami i wyróżnieniami. Najważniejsze z nich to:

Nagroda Sztuka i Design w przestrzeni publicznej oraz statuetka BenchMan za wyjątkowy architektonicznie kompleks tężni oraz propagowanie dobrego designu. Nagroda została wręczona Burmistrzowi Miasta i Gminy Busko-Zdrój 17 listopada 2023 r. podczas XXV jubileuszowej Gali Budownictwa w Sosnowcu. Jest to szczególne wyróżnienie, którym nagradzane są interesujące realizacje, ciekawe obiekty, inspirujące przestrzenie publiczne, obiekty małej architektury a także osoby, firmy, instytucje promujące design. Pomysłodawcą i właścicielem wyróżnienia jest dziekan Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej. Genezę nagrody stanowi program badawczy Art & Design in Public Space prowadzony na uczelni.

Zdjęcie 45. Wręczenie statuetki BenchMen podczas XXV jubileuszowej Gali Budownictwa w Sosnowcu

Certyfikat Najlepszego Produktu Turystycznego w Polsce w 2023 r. dla Kompleksu #TęźniaBusko. Wyróżnienie wręczono w Warszawie, 28 listopada 2023 r. Przyznawane jest ono przez Polską Organizację Turystyczną i stanowi rekomendację oraz gwarancję usług na najwyższym poziomie, a także podnosi rangę i rozpoznawalność produktu turystycznego.

Nagrodę Świętokrzyskiego Związku Piłki Nożnej za rozbudowę kompleksu sportowego Stadionu Miejskiego w Busku-Zdroju. Nagrodę otrzymał Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój w dniu 18 grudnia 2023 roku.

Zdjęcie 46 . Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój z Nagrodą Świętokrzyskiego Związku Piłki Nożnej za rozbudowę Stadionu Miejskiego

Nagroda Główna oraz tytuł „Najlepiej oświetlonej gminy i miasta 2023 roku” przyznana za inwestycję oświetleniową parku zdrojowego przez Polski Związek Przemysłu Oświetleniowego. Burmistrz Waldemar Sikora odebrał nagrodę podczas XXXI Międzynarodowych Targów Sprzętu Oświetleniowego Światło International Trade Show w Warszawie.

Zdjęcie 47. Wręczenie nagrody głównej dla najlepiej oświetlonej gminy i miasta 2023 roku podczas XXXI Międzynarodowych Targów Sprzętu Oświetleniowego Światło International Trade Show w Warszawie

Laur Samorządowca 2023 dla Waldemara Sikory, Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój za dynamiczny rozwój gminy Busko-Zdrój, kreowanie pozytywnego wizerunku gminy, a także aktywną działalnością na rzecz rozwoju małej ojczyzny. Statuetka została wręczona podczas uroczystej gali w Grand Hotelu w Kielcach 28 lutego 2024 r.

Zdjęcie 48. Laur Samorządowca 2023 dla Waldemara Sikory, Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój

10. PODSUMOWANIE

Raport o stanie Gminy Busko-Zdrój za 2023 r. stanowi podsumowanie pracy Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój w poprzednim roku kalendarzowym. W przedmiotowym Raporcie zawarte zostały informacje w zakresie prowadzonych inwestycji i przedsięwzięć, realizowanych strategii, programów i planów, rozwoju infrastruktury oświatowej, zaspakajania potrzeb społecznych, podejmowanych inicjatyw na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Busko-Zdrój. Niniejszy dokument odzwierciedla również kondycję finansową Gminy Busko-Zdrój. Raport o stanie Gminy Busko-Zdrój za 2023 r. został opracowany na podstawie materiałów przygotowanych przez Wydziały Urzędu Miasta i Gminy w Busku – Zdroju .

SPIS ZDJĘĆ, TABEL, WYKRESÓW, SCHEMATÓW I MAP

Zdjęcia

Zdjęcie 1. Złote Pary 2023 , s. 11

Zdjęcie 2. Dożynkowe wyróżnienia 2023, s. 13

Zdjęcie 3. Przedstawiciele Gminy Busko-Zdrój na Jasnej Górze, s. 13

Zdjęcie 4. Wyniesione przejście dla pieszych na skrzyżowaniu ulic Armii Krajowej i Bohaterów Westerplatte, s. 23

Zdjęcie 5. Obiekt gminny na ul. ppłk. Srogiego w Busku-Zdroju po realizacji zadania, s. 26

Zdjęcie 6. Budynek Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju po zakończeniu prac, s. 28

Zdjęcie 7. Budynek świetlicy wiejskiej i Strażnicy OSP w Galowie, s. 29

Zdjęcie 8. Budynek galerii po rewitalizacji, s. 30

Zdjęcie 9 .Boisko wielofunkcyjne przy Zespole Placówek Oświatowych w Dobrowodzie, s. 32

Zdjęcie 10 .Boisko wielofunkcyjne przy Zespole Placówek Oświatowych w Kołaczkowicach, s. 33

Zdjęcie 11 .Gminny zasób mieszkaniowy ,s. 40

Zdjęcie 12. Publiczny Żłobek „ Malucholondia” w Busku-Zdroju, s. 44

Zdjęcie 13. Publiczne Przedszkole nr 1 w Busku-Zdroju, s. 44

Zdjęcie 14. Ukwiecenie Alei Mickiewicza w Busku-Zdroju, s.45

Zdjęcie 15. Rabaty kwiatowe, s. 46

Zdjęcie 16. Wycieczka uczniów PSP Nr 3 w Busku-Zdroju w ramach przedsięwzięcia pod nazwą: „Poznaj Polskę” (fot. PSP Nr 3 w Busku-Zdroju), s. 49

Zdjęcie 17. Wycieczka uczniów PSP w Dobrowodzie w ramach przedsięwzięcia pod nazwą: „Poznaj Polskę” (fot. PSP w Dobrowodzie), s. 50

Zdjęcie 18. Monitor interaktywny wraz z programami zakupione w ramach programu „Aktywna tablica” (fot. PSP Nr 1 w Busku-Zdroju), s. 50

Zdjęcie 19. Sala Publicznego Żłobka, s. 54

Zdjęcie 20. Plac zabaw , s. 54

- Zdjęcie 21. XXIX Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz, s. 56*
- Zdjęcie 22. Ogólnopolski Festiwal Piosenki in. Wojtki Belona „Niechaj zabrzmi bukowina”, s. 57*
- Zdjęcie 23. Koncert Ralphi Kamińskiego na scenie BSCK, s.57*
- Zdjęcie 24. Kompleks #TężniaBusko – osoby korzystające z tężni zewnętrznej, s. 59*
- Zdjęcie 25. Buska Galeria Sztuki Willa Polonia, s. 60*
- Zdjęcie 26. Festiwal Filmowy Watch Docs w M-GBP w Busku-Zdroju, s. 61*
- Zdjęcie 27. Tydzień Bibliotek w M-GBP – spotkanie z Agnieszką Mielech, s. 62*
- Zdjęcie 28. Narodowe Czytanie 2023 w buskim parku zdrojowym, s. 62*
- Zdjęcie 29. Spotkanie w M-GBP w Busku-Zdroju z Wojciechem Kossakowskim, s. 63*
- Zdjęcie 30. Zajęcia z nurkowania na Pływalni Miejskiej im. S. Komendy, s. 65*
- Zdjęcie 31. Trening KS Athletics na bieżni Stadionu Miejskiego w Busku-Zdroju, s. 65*
- Zdjęcie 32. Buski Festiwal Sportu i otwarcie Stadionu Miejskiego po rewitalizacji w dniu 3 czerwca 2023 r. – na zdjęciu kapitanowie drużyn piłkarskich - parlamentarnej i samorządowej - Minister Sportu i Turystyki, Kamil Bortniczuk oraz Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój, Waldemar Sikora, s. 66*
- Zdjęcie 33. Półmaraton Buski – zawodnicy na trasie wyścigu, s. 66*
- Zdjęcie 34. Młodzieżowy Festiwal Sportów Miejskich w Busku-Zdroju, s. 67*
- Zdjęcie 35. Stoisko Klubu Seniora podczas kiermaszu świątecznego w Busku-Zdroju (fot. M-GOPS w Busku-Zdroju), s. 68*
- Zdjęcie 36. „Prowadzenie stałych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii – świetlica zajęciowa”, s. 75*
- Zdjęcie 37. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: piłka nożna”, s.75*
- Zdjęcie 38. „Udział buskich zespołów sportowych w rozgrywkach ligowych”, s.76*
- Zdjęcie 39. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: sztuki walki”, s. 76*
- Zdjęcie 40. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: pływanie”, s.7 7*
- Zdjęcie 41. Jarmark Norbertański na deptaku 1 Maja w Busku-Zdroju, s.79*

Zdjęcie 42. Uczestnicy programu Sanatorium Miłości na planie w parku zdrojowym w Busku-Zdroju, s. 80

Zdjęcie 43. Uczestnicy wizyty studyjnej SLAVIC B2BEAUTY w Kompleksie #TężniaBusko, s. 81

Zdjęcie 44. Konferencja Rad i Środowisk Młodzieżowych, s. 81

Zdjęcie 45. Wręczenie statuetki BenchMen podczas XXV jubileuszowej Gali Budownictwa w Sosnowcu, s. 98

Zdjęcie 46. Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój z Nagrodą Świętokrzyskiego Związku Piłki Nożnej za rozbudowę Stadionu Miejskiego, s. 99

Zdjęcie 47. Wręczenie nagrody głównej dla najlepiej oświetlonej gminy i miasta 2023 roku podczas XXXI Międzynarodowych Targów Sprzętu Oświetleniowego Światło International Trade Show w Warszawie, s. 100

Wykres

Wykres. 1. Stan mienia komunalnego na dzień 31.12.2023 r., s. 21

Wykres 2. Struktura wyjazdów gminnych jednostek OSP w 2023 roku, s. 96

Tabele

Tabela 1. Petycje skierowane do Rady Miejskiej w Busku-Zdroju w 2023 r., s. 8

Tabela 2. Ludność wg wieku, płci i miejsca zamieszkania na dzień 31.12. 2023 r., s. 10

Tabela 3. Wykonanie dochodów budżetowych w 2023 roku, s. 15

Tabela 4. Wykonanie wydatków budżetowych w 2023 roku, s. 18

Tabela 5. Środki finansowe otrzymane z budżetu Unii Europejskiej w 2023 roku, s. 19

Tabela 6. Zestawienie wykonania inwestycji w 2023 , s. 22

Tabela 7. Zakres inwestycji z funduszu sołeckiego w 2023 roku, s. 33

Tabela 8. Projekty zrealizowane w kategorii projektów dużych, s. 36

Tabela 9. Projekty zrealizowane w kategorii projektów małych, s. 37

Tabela 10. Zadania publiczne zrealizowane w 2023r. w trybie otwartego konkursu ofert, s. 72

Tabela 11. Zadania priorytetowe w sferze sportu, s. 73

Tabela 12. Kategoria wykroczeń - mandaty karne w 2023 r., s. 94

Tabela 13. Liczba pouczeń i rodzaj środków oddziaływania wychowawczego w 2023 r., s. 95

Schematy

Schemat 1. Struktura organizacyjna Urzędu Miasta i Gminy w Busku – Zdroju w 2023 r., s. 6

Mapy

Mapa 1. Granice Gminy Busko – Zdrój, s. 5